Praxis Grammatica
IN
DECALOGUM.

IN QUA,

Omnes & singulæ voces Decalogi juxta *duorum* Clariss. virorum *Wilh. Schickardi*, & *Joh. Busterfii*, nec non D^ni *Vitr. Byfieldi*, minutim excutiuntur; eorumque Regulis vel Exceptionibus in Grammaticis ipsorum propositis, applicantur.

Operâ & studio H. T.

Psal. 118. 20.

זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ

Hæc est illa porta Jehovæ, justi intrabunt per eam.

LONDINI,
Typis *Jacobi Young*, & prostant apud eum venales, in vico vulgò vocato, Little Britain. 1647.

Egregio doctiſsimóque viro, Dno

RICHARDO BUSBY,

Regiæ Scholæ Weſtmonaſterienſis Archididaſcalo.

SPecimen hujuſce Praxeos (quam ſuſceperat, exercitationis ergô, ſub auſpiciis tuis filius) ad manus meas pervenit: eam certè non priùs accepi, quàm amici (quibus id inficias ire haudquaquam poteram) exſcribere flagitárunt. Poſtea verô laborioſo nimirum tranſcribendi fatigati tædio, aſſidua me prece exoratum, ut in lucem clanculò proreperet, habuerunt. Tibi itaque (digniſſime vir,) cum amicorum apud me preces tantopere valuerint, multis nominibus

Tabulæ Grammaticæ
IN
DECALOGUM:

Typographus Lectori.

NEscius impressum dicet cum viderit Author
Hoc opus, haud nostrum est, haud sapit ingenium.
Nos puer, hoc doctos potuit decuisse Magistros,
I tamen, & dominum disce negare tuum.

(licèt minimè te dignum) hoc opuſculum deberi agnoſco: & nomine meo pariter ac filii (qui omnia tibi (quanquam lateat prorſus illum hæc impreſſio) refert accepta) cum gratiarum actione, humiliter rogans ut æqui bonique conſulas, hoc obſervantiæ meæ (honoris & amoris ergô) ſpecimen L.M.Q. D.D.D.

Tibi nullo non officii

munere aſtrictiſſimus,

E. Thurman.

Typographus

distinctè protulit : ideóque additum est לֵאמֹר *dicendo*, vers. 1. Inde etiam nunc in prima, nunc in tertia persona locutus est, ut שֵׁשֶׁת יָמִים עָשִׂיתָ, *sex diebus fecit :* non autem עָשִׂיתִי *feci.* Hinc, prima causa multiplicationis Accentuum prómanavit; nam uno accentu continuata elocutio indicatur, qua Deus primò usus fertur : altero distincta, qua hominem ob angustiam spiritus, & commodam distinctionem uti necesse est, & quam Deus secundò adhibuit. Inde fit quòd concurrunt Athnach & Sakephkaton, ille majoris distinctionis & pausæ est : hic minoris, qui ad aliud sententiæ membrum tendit. Sic conjunguntur Sylluk & Athnach, vel Rebhia, &c. Altera causa est musica Hebraica, eò quòd diversis temporibus & festis, diverso accentu hunc textum Judæi in Synagogis suis modulentur.

2. Quoad literas. Eæ

1. Quoad totalem numerum sunt 620. è quibus 613. notant totidem præcepta in universa Lege, quæ Moysi in monte Sinai fuisse dicta traditur. Et ex illis 365. sunt negativa, juxta numerum dierum solarium, quia unoquoque die dicitur homini, לֹא תַעֲשֶׂה, *Non facies :* & admonentur homines nè transgrediantur os Domini.

248. verò

PRÆFATIO.

Decalogus (qui ex ore ipſius Dei egreſſus eſt) vocatur Exod. 34 28. עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים *decas verborum.* Hebræis verò dicitur עֶשֶׂר, id eſt, עֲשֶׂרֶת מַאֲמָרוֹת *decem verba:* In quo (quoad noſtrum propoſitum) conſideranda ſunt duo: 1. Accentus. 2 Literæ.

1. Quoad Accentus. Mira hîc Accentuum ratio occurrit; montes enim ſententiarum pendent à ſingulis vocibus. Hebræi de his varia. * Aiunt enim Deum decem præcepta, uno ſpiritu & halitu, ſine ulla interſpiratione, mora, pauſa, vel diſtinctione protuliſſe: ita ut omnia verba tanquam unum verbum, & vox una fuerint. Id inde extruunt quod dicitur, וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, *Et locutus eſt Deus omnia verba iſta*, verſ. 1. Quod cum populus non intelligeret, dixit ad Moyſen, דַּבֵּר עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה, *Loquere tu nobiſcum & audiemus*, ver. 19. Deus verò poſtea repetiit ſermonem, & ſingula verba diſtinctè

* Buxt. in Theſauro Grammat.

LECTORI.

NOta, Lector, *in applicatione exemplorum ad regulas usus est Author Grammatica* Schickardi, *in margine appositis literis* Bu. & B. *Praxi respondentibus.* Bu. (*simul adjunctis literis* p. & l. *paginam & lineam indicantibus,*) *notat Epitomen Buxtorfianam editionis Cantabrigiensis, A°.* 1646. B. *verò regulam Grammatices* Bythneri, *Cantabrigiæ, A°.* 1645. *exeusæ. Denique* r. *ubique regulam,* exp. *expositionem regulæ,* exc. *exceptionem,* an. *anomaliam,* n. *notam,* m. *membrum regulæ demonstrat. Scias præterea, quòd apud* Schickardum, (*in quo totus erat, & quem in omni re præcipuè imitatus est Author*) *litera* ז *in pronunciatione valet* ds, *apud* Buxtorf. s *lenissimum, Angl.* z. *apud* Byth. ts. ט *autem (in qua præcipuè pronunciandi difficultas est, sonum enim ignoramus) apud* Schick. *habet sonum vocalis infra positæ : exempli gratiâ,* לְטָ *quod ille legendum sic putavit, viz.* lead. Buxtorf. *autem* lehad, *quasi esset spiritus asperrimus. Apud* Bythn. *verò (virum optimè de linguis meritum,) per* ghn. ngh. *effertur. Et nè fortasse ignores*

248. verò sunt affirmantia, sive factiva vel jubentia, juxta numerum membrorum hominis : quia unicuique membro dicitur, עֲשֵׂה *fac, serva præceptum.* Reliqua verò 7. abundant in memoriam pœnarum præ varicatoribus Legis per 7. pœnas, Levit. 26. v. 16, 17. denunciatarum.

2. Quoad relationem ad ipsum Alphabetum ex ipsis deest litera ש, ideóque nè illa eliminaretur, Moyses, Deut. 5. 16. post illa verba, לְמַעַן יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ, *Et ut prolongentur dies tui*, (quæ extant Exod. 20. v. 12.) addidit וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ, *Et ut bene sit tibi*; sicque literam ש Decalogo inseruit. Sed relictis hisce Criticis, nos ad nostra Grammaticalia.

LECTORI.

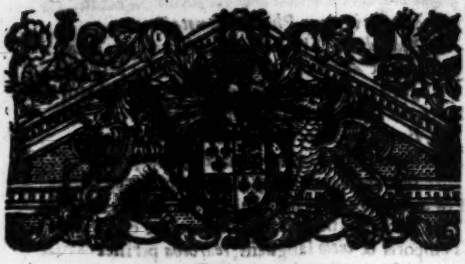

Aliquorum inter multos Amicorum
Carmina, quorum gratiâ hæc Praxis
typis mandata fuit.

Ad Authorem τῆς Πρόξεως, i.e. *Prolis hujus literariæ*, quam, quòd *susceperit Ephebus* (exercitationis ergò) nisi vis amica tempestivè (sed & clanculùm) intercedens prospexisset, è medio tollere destinârat, Carmen ἰαμβικὸν παρακλητικόν.

DIc agè, pœniteat ni te *genuisse*, perire
Cur *prolem* ut sineres? Hæctua πρᾶξις erat!
Causaris, *Puer es*; fateor: sed *Apollinis præcox*
Uberior, *vitis*, quàm sua *palmes* agit.
Nec *Prolem* sine te; *nos te quoque*, nempe modestum,
Laudamus: *Dabitur, cui suus*, omnis bonos.
Nos *prolem* excipimus: *tua* non agnoscitur; in te
Nec *tu*: Qui fecit, *grandior ille tui est*.
Qualiter &, *Legem* posuit qui *primus*, in unda
Nescierat *matris* quæ sibi, quisve *pater*;

ignores quid Pe, Ajin, Lamed indicant, Nota, quòd ס, qua eſt prima litera in נפל, indicat anomaliam in prima litera radicis, & inde verbum dicitur eſſe defectivum Pe Num, i.e. *deficiens in prima litera, & quieſcens Pe Jod*, i.e. *quieſcens in prima litera, & ſic ע, qua ſecunda eſt, notat anomaliam in ſecunda radicis, ל, qua tertia eſt, in tertia. Et hoc te ſcire volui*, Lector.

Imprimatur

Jo. Langley.

Πρὸς τὸν αὐτὸν περὶ τῆς αὐτῆς γραῒς
ἀνεγνωσμένης.

Δράμαλα κωμῳδῶν ἔθος ἀρπάζεσθαι χορηγεῖν·
Τοῖς δὲ πάλαι εὐρεμάτοις κάλλος ἀγαυύτερον.
Κἀμὲ μὲν ἡ ἁρπαζομένη μία ἐπαινεῖ· τίς γὰρ ὁ κλέψας;
Εἰ μὴ κάλλος ἔλιπε; δῆλον ἔρρε κἀρέθη ἔλιπε.
Αὐτὴν ἀνθυμάται σὴν κωμῳδεῖται· ἡ αὐτὴ
Χρήμασιν ἀρπαζομένη ἄυξανε πατρωιάδα.
Ἡ, κάλλος δ' ἁπάρηξε κλοπίλῳ, ἢ κάλλος ἀρορμὴ
Ἐς πατέρ', ὃν χύρλω ὥστε σαλπαλιεῖν.

Ad eundem de mox agnoscenda prole.

COmœdis *raptas* mos induxisse *Puellas*:
Gratior *inventis* quòd sua forma cluit.
Et *Plagium* commendat opus: *Deformia* nam quis
Eripuit? *Pretium* sed neque *Raptor* habet.
Hæc tua *filiola* poterit *Comœdia* dicl:
Surrepta est; *Sosis* & meret *æra* suis.
Cui *plogium* sua *forma* dedit, sua forma *reperta*
Ad *Patris* huic *ulnas*, nempe redire dabit.

Tho. Carter,

Agnisacellensis.

Fortè superveniens *Pharo* nili *nata Tyranno*
Reddiderat (sibi dum caprat) utrisque *suum*:
Jámque sit *Amramides* fuerat cui nemo; *potiqué*,
Juris ubi alterius corperat esse, *rebus*. (Hoc tu
Sic opus (arte tuum) hoc *Domini* quid non nulia?
Expósras: meruit sed nec (ab Arte) mori.
Ecce supervenit *plagium*: tuà denique *prole*
Ingenia, & *risu* ut *grata* placebit, erit.
Les autem, ô *quanta* est! cui nec mersabilis Amnis;
Saxíque, ut ruerint, *illa superstes* erat;
Temporis & *vitio* languens, *redivivo* periret
Instauratoris; Ars dedit effugium.

פסוק

עַל סֵפֶר וְיֶלֶד אֲשֶׁר סָפַר,
יוֹצֵא בְּלִי רְשׁוּת.

אִם רֹאשׁ וְסֵפֶר וְקִשּׁוּר
יִשְׁמַע לְפִרְוֹז יֵצֵא בְּלִי רְשׁוּת
וְזוֹרֵז: עֲלֵיהֶם וֶה יֶלֶד וְנֶעֱרָא
לֹא יָבוֹל וְקַח רְשׁוּת בְּגָדֶל וְעִוּרָא:

Latinè,

Si quæres, Lector, priùs hæc cur publica prodit
Praxis, quàm ſcriptor dixerat, ito: licet.
Noſce, quòd Autoris puerilis denegat ætas
Jus dandi veniam. Non fuit ipſe ſui.

Tho. Heime.

Ad

Ad ingeniosissimum, pariter & speratissimum Authorem.

Vix dederat natura loqui sermone paterno;
E sacra lingua & mystica tanta refers?
Macte tua virtute, senex, puerilibus annis
Ex his primitiis quantula messis erit?

T. B.

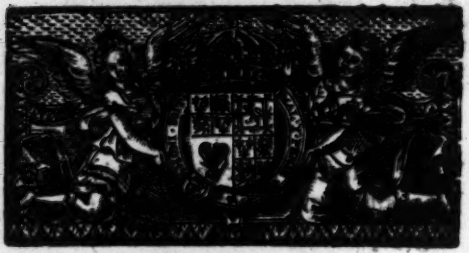

In PRAXIN furtivè typis datam.

Ad Authorem.

LEge, nè morti dederis, jubente,
Hujus an mortè meditaris exlex?
Scribis? & Praxin violas eandem
Funere prolis?

Ore quæ docto, facie venustâ,
Ore quæ patrem, & facie ferebat,
Angla, sed voces referens Hebræas
Nata peribit?
Abfit,

Ad libellum metuentem prodire, propter Authoris adoleſcentiam.

CUr prodire times a *Regum* ſtiponte *Curuũ*?
Una, metus b *Methęg*; pauſa retãrdat iter?
Ignavè volumus, *primæva more*, *libellum*
Hebræum (ut *publicũ*, ſic) *tacuiſſe mirã*.
Mercurio ſimilis *genibus talaria neſtit*,
(Hinc fiet Trabrachũs (forte) Molõſsũs iners)
Nè prelis *mora lenta* tuis *annoſior* eſſet
Viſa *procis*, *puero* te *parituro*, liber.
Cujus, dum *tabulas lapideſas*, arte, *refringis*
Mandati, eſt *lapidis* nil ; mihi *Clavis* patent.
Virgula ſic ſcopulum ſolvit, non *grandior arbor*,
Numinis & *mẽ*ξ*ιν* ſaxa ſoluta dabant.
Oſtia ſic *Templi* manibus *reſeruntur* ephœbi,
Provida cui mater *præparat Hannah togam*.
Faſcia, ſic, dum membra *ligat*, *ſimulaſa*, labores
Aloidas infans incipit ipſe ſuos.
Ergo, *te cunas fœtu redolente*, futuram
Herculis ars renovat ſpem peritura *novi*.
Aut, *Plinius* ſequens *Hebræum* retro legendi,
Lector te *juvenem* ſentiet eſſe ſenem.

a Pauſæ apud Heb. dicuntur Reges.
b מתג frenum.

Tho. Helme, Coll. Jeſu.

בעזרת השם

Praxis Grammatica IN DECALOGUM.

אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים׃

1 Anochi,] *Ego.* Est pronomen declinatum ab אני *ego*, communis generis, separabile, a r. 95. In plurali אנחנו & per Aphæresin נחנו, quæ forma ter tantum reperitur. Holem scribitur absque ו, b r. 22. sed non proveniunt ו. Includit verbum substantivum

a Bu. p. 20. l. 21. B. 26.
b B. 4. 8. 5.
c Bu. p. 22. l. 28. B. 2.

Absit, hâc Praxi pereunte, Moysi
Quis foret linguæ titubantis Aaron?
Non satis notas caperemus ejus,
Quo duce, voces?

Vivet, & furto, vetat ipsa Praxis,
Non minùs morti vetuit dedisse:
Lege, quæ fractâ moreretur unâ,
Vivet & unâ.

J. T.

a Bu.p.10. l.15. B.126.
o Bu.p.11. l.5. & p.12. l.6.
p B.149.
q B.26.
r Bu.p.8. l.13. B.10.
f B.21.
t Bu.p.17. l.23. B.31.
u B.10.
x B.21.
y Bu.p.21. l.10. B.84.
z Bu.p.21. l.28. B.88.
b Bu.p.12. l.9. B.105.
c B.35.n.2
d Bu.p.ult. l.14. B.126.
e Bu.p.11. l.3. & p.12. l.11. B.130.
f Bu.p.10. l.23. & p.12.l.11. B.130.

a r.16. & 17.) cum accentu ministro Munach, o r.153.m.1.

3. Elohecha,] *Deus tuus.* Abjecto à fine suffixo ך, & è medio expletivo (י) p pag. 80. manet radix אֱלֹה *Deus*, quod est nomen masculinum, q r.38. Sub ה substituitur Patha genufa (i.e. furtivum) quod est vice scheva subintellecti, r r.135. & ante consonam effertur, r.12. Punctum in ventre ה ה dicitur Mappik, quocirca & movetur in fine, f r.8. & 146. In plurali facit אֱלֹהִים, addendo ים, t r.42. & evanescente (-) genufa in incremento vocis, u r.135. exp. ut & Mappik, x r.146. Suffixum ך (quod est pronomen inseparabile masc. generis, y r.95. exp.) suffigitur pluralibus per (י) z r.98. & excludit ים multitudinis, b r.108. Ponitur verò אֱלֹהִים in appositione cum יְהוָה, & licet sit plurale, construitur tamen cum singulari, & sensum habet singularem de unico & vero Deo usurpatum, quod mysterio non prorsus caret, c r.167. exp. Est vox Milhel, d r.18. cum duobus accentibus regiis, Athnach e r.151.m.2. & Sakephkaton, f r.151.m.4.

4. Asher,] *Qui.* Est pronomen separabile, ὁ ὅστις, utriusque generis & numeri, g r.95 à rádice אָשַׁר *beate incessit*, h hîc crassiùs effertur, quia est cum dextro puncto

g Bu.p.21.l.7. B.37.

h r.4.

subſtantivum *ſum*, [d] r.173. Eſt vox tripliciter accentuata, cum accentu euphonico Metheg ſub א, [e] r.156. & cum duobus principibus (qui tonici ſunt) Paſta, [f] reg.152. m.1. & Tiphcha [g] r.152 m.8.

2. Jehova.] Sed hic legendum eſt per Adhonai (ut infrà dicetur.) Abjice ab initio formativam literam (ה) [h] pag.80. fiet radix הָיָה *fuit*, inde יְהוָה, quod eſt nomen Dei proprium, ab eſſentia deductum (Deus enim fons eſſendi:) & complectitur tria tempora: Futurum, inde (יִ,) Præſens, inde (וָ,) Præteritum, inde (הָ;) ſecundùm tres exiſtendi differentias, הָיָה יִהְוֶה יְהוָה, *fuit, eſt, erit*, id eſt, ὁ ἦν, ὁ ὢν, ὁ ἐρχόμενος, Apoc.1.1. Eſt nomen τὸ ἐγγράμματον, conſtans ex 4. literis, ה, ו, ה, י, & ἀνεκφώνητον: plebi enim ſub pœna mortis ejus pronunciatio vetita fuit. Summi Sacerdotes illud in templo Hieroſolymitano, non alibi, & ſemel duntaxat in anno, feſto expiationis pronunciarunt. Abſtinentes ergo ab ejus pronuntiatione, pro יהוה legerunt אֲדֹנָי *Adhonai*, & pro אֱלֹהִים, יְהוִה *Elohim*. Vide [i] regulam 15. Eſt nomen maſculinum, quia definit in radicalem, [k] reg. 38. auctum in initio per (י) Heemanthicum, [l] r.34. exp. Eſt vox Milra [m] r.16. (vox autem dicitur eſſe Milra, cum accentus eſt in ultima; Milhel in penultima, [n] r.16.

[d] B.36.n.1
[e] Bu.p.12. l.18. B.129.n.3.
[f] Bu.p.10. l.21.& p.12. l.12.
[g] Bu.p.11. l.4. & p.12. l.14.
[h] B.pag.76 in fine.
[i] B.p.ult.
[k] B.26.
[l] B.23.
[m] Bu.p.3. d fine, l.22. B.128.

cum (ר) = r.79. Futurum יִמְחֶה mutando ה) dageichandum in ו mobile, = r.75. Præter. Hophal הֻמְחָה cum ה, ו r.76. Præter Hiphil הִמְחָה, ubi ו vulgare occurrit, = r.79. exp. הֵמָּה autem pro הֵם, juxta = r.76. inde הֵמָּה prima persona sing. ubi ו cum Holem obmutescit, b r.9. ut & א vocali cassum, c r.7. ה suffixum masc. suffigeretur per (:) d r.98. sed quoniam desinit in (ה) suffixum simpliciter admittit, e r.110. הַמְאֹרֵתִי est vox Milhel, f reg.18. cum accentu euphonico Methég sub ת, & principe Pasta supra ה, qui habet ministrum suum Mercha.

6. Me-e-rez,] *E terra.* Removendo ab initio מ præfix. manet radix אֶרֶץ *terra.* Quod est communis genetis, g r.39. exp. sed femin. sæpius (dicit Buxt.) Quidam deduci volunt à ארר *à terrendo*, quòd ab incolis suis teratur & calcetur, ut & Latinè terra *à terendo.* In constructione sing. est formæ מֶרְכָּב. Plur. fem. est אֲרָצוֹת, addendo וֹת, h r.43. & mutando posterius (ץ) in (צ) & prius in (ר) i r.119. Scheva verò sub gutturali dilatatur in (ֲ) k r.134. In regiminis אַרְצוֹת, mutando (ֲ) in (ָ) l r.117. & tum (ת) amittit suum (ו) quoniam aliud (ָ) sequitur, m r.128. מ præfixum (quod significat *a, ab, e, ex, pro,*) præfigi debet per

(.) se-

---

u Bu.p.80. l.5. B.64.
x Bu.p.48. l.3. B.56.
y Bu.p.49. l.26. B.57.
z Bu.p.64. l.17.
a Bu. p.49. l.26. B.56.
b Bu.p.2. l.18. B.2.
c Bu.p.2. l.18. & p.7. l.13. B.2.
d Bu.p.21. l.28. B.88.
e Bu.p.85. l.14. B.84.
f Bu.p.116. l.14. B.128.
g By.26. exc.8.
h Bu.p.19. l.9. B.52.
i Bu.p.37.l.20. B.122. k Bu.p.8.l.19.B.12. l Bu.p.80. l.10.B.116. m Bu.p.9.l.3. B.15.

h r.4. Est autem sing. numeri, generis masc. concordat cum antecedente הוּא, & præcedit (ut apud Latinos) verbum r.161. Accentus musicus sub ה est minister Darga, i r.153.m.5.

5. Hozechicha,] *Exire fecit.* Objecto à fine suffixo ה, & syllabâ formativâ ה, manet הוֹצִי, cum ה augmento conjugationis Hiph. At verò, k *cum post literas Hheambè sequitur* י, *illud* י *vertendum est in* ה, *ita ut* radix fit יצא, *Exivit.* in Hiphil significat transitivè, viz. *exire fecit, eduxit.* Est verbum dupliciter imperfectum, defectivum Pe Jod, & quiescens Lamedh Aleph, utrinque simul anomaliam sustinens, l reg. 86. desinit in (ִי) m r.79. secunda persona est תֵּצֵא r.179. tertia persona fœm. est תֵּצֵא regulariter propter augmentum consequens asyllabicum ת, r.79.exp. Fut. Kal יֵצֵא cum (ֵ) & י ceu supervacaneo omisso, n r.73. essétque cum (ֶ) o r.10. Imperat. est צֵא, exulante, p r.74. plur. fœm. est צֶאנָה, r.80. exp. Infin. est צֵאת regulariter, q r.52. & צֵאתָה exulante ה, & paragoge ה assumptâ, r r.74. contracte צֵאת. Particip. Benoni est יוֹצֵא regulariter, sed tertia fœm. est יוֹצְאָה pro יוֹצֵאת r.81. Præterit. Niphal est נוֹצֵא, mutato ה elevando in נ r.75. & נוֹצֵאתָה

h Vide in Alphabetis Bu. & B.

i Bu.p.12. l.4. & p.124. l.7.

k B.155.

l Bu.p.59. l.26. B.p.42.l.5.

m Bu.p.61.

n Bu.p.48. l.3. B.55.

o Bu.p.60. l.28. B.64.

p Bu.p.46. l.28. B.54.

q Bu.p.36. l.29. B.41.

r Bu.p.47.l.23.

s Bu.p.61.l.13.B.111. l.5. B.56.

t Bu.p.49.

cum

plurali מִים cum ־ַי. [f] r.42. & cùm (ִ) [g] r.140. Kametz autem ante dageſch forte irregulare eſt: fortè eſt propter defectum literæ Jod, vel ad differentiam מִים *Bathi* ſcribit Ab. Eſra. In regimine בְּנֵי, vertendo ־ַי in ־ֵי, [h] r.46. (ִ) verò manet immutabile, quia includit literam quieſcentem י, [i] r.118. מ eſt præfixum, quod præfigitur per (ַ) ſequente dageſch, [k] r.87. Eſt autem dageſch forte, quod duplicat literas, [l] r.6. vel 143. סַפְּרִים eſt prius duorum ſubſtantivorum in regim. poſitum, [m] r.45. exp. vel 159. habet duos accentus miniſtros, Mercha, [n] r.153. m.3. & Munach, [o] r.153. m.1.

9. A-bha-dhim,] *Servorum.* Remove à fine ־ַי, & radix erit עָבַד *ſervivit*, inde עֶבֶד *ſervus.* Quod eſt nomen maſc. [p] r.38. formæ יִשְׁמֹר *juſſivis*, r.33.m.1. & perfectum, quia deſcendit à verbo perfecto, r.30. leve, quia oritur ex levi conjugatione Kal, r.31. eſtque Milhel, [q] r.17. In conſtructione eſt formæ מֶלֶךְ r.46. In plurali facit עֲבָדִים addendo ־ַי, [r] r.42. & producendo (ָ) finale in (ַ) & corripiendo initiale in (ְ) [s] r.119. iſtud verò (ְ) propter gutturalem ע, mutatur in (ֲ) [t] r.134. in regimine עַבְדֵי, vertendo ־ַי in ־ֵי, [u] r.46. & (ַ) in (ְ) [x] r.117. ideoque (ֲ) amittit ſu-

f Bu.p.17. l.23. B.31.
g Bu.p.18. l.9. B.32.m.4.
h Bu.p.80. l.14. B.34.
i Bu.p.80. l.30. B.114.
k Bu.p.77. l.12. B.74.
l Bu.p.6. l.15. B.18.
m B.34.
n Bu.p.11. l.2.& p.12. l.6.
o Bu.p.11. l.5.& p.12. l.8.
p B.26.
q Bu.p.32. fine,l.28. B.128.
r Bu.p.17. l.23. B.31.
s Bu.p.17. l.26. B.122.
t Bu.p.8.l.19.B.12. u Bu.p.80.l.14.B.34. x Bu.p.80.l.1 y B.116.

um

(.) sequente dageſch, [n] r.87. sed א est litera gutturalis, [o] r.3. & propterea non est capax dageſch, ideóque (.) propter excluſum dageſch producitur in (־) [p] r.129. & 87.exp. מִצְרַיִם ponitur in regimine; nam aliud ſubſtantivum ſequitur, [q] r.159. Est vox Milhel, [r] r.17. cum miniſtro Kadma.

7. Miz rajim,] *Ægyptiorum.* Abjice ab initio מ formativum, & à fine ־ַיִם reſtant duæ radicales; dato itaque י medio, radix erit צר, *hoſtiliter egit*, inde מִצְרַיִם *Ægyptii* (quòd tam diu oppreſſerint Iſraelitas.) Est nomen maſc. quia definit in י, [t] r.38. & utrinque auctum, cum מ heemanthico ab initio, (quod habet (.) ſub ſe, r.34. & י in fine, quod conſtituit formam Gentilem, [u] r.35. Fœmin. est מִצְרִית, aſſumendo ת tantùm, quia gentile est, [x] r.40. exp. in duali מִצְרַיִם, [y] r.41. in regimine מִצְרֵי, [z] r.46. מִצְרַיִם est poſterius duorum ſubſtantivorum, nec tamen in regimine ponitur, ut apud Latinos. Est vox Milhel, [a] r.17. cum principe Gereſch ſupra ר, [b] r.142.m.4. & Tiphcha infra ר, [c] r.152.m.8.

8. Mib-beth,] *E domo.* Aufetendo ab initio מ præfix. radix erit בַּיִת *domus.* Quod est nomen maſc. [d] r.38. eſtque Milhel, [e] r.17. In regimine facit בֵּית [f] r.133.m.2. In

n Bu.p.77. l.13. B.74.
o Bu.p.4. l.9. B.1.
p Bu.p.61. l.21. B.19.
q B.34.
r Bu.p.3. à fine, l.18. B.128.
s B.26.
t B.23. & 25.
u Bu.p.17. l.1.
x Bu.p.19. l.5. B.30.
y Bu.p.80. l.14. B.14.
z Bu.p.3. à fine, l.30. B.128.
a Bu.p.10. l.23. & p.12.l.12. b Bu.p.11. l.3.& p.12.l.14. c B.26. d Bux.p.3. à fine.l.28. B.128. e Bu.p.81.l.19. B.124.

(.) plurali

cunda persona masc. est הָיְתָ, mutato ת in ו quiescens, [d] r.83. exp. tertia persona fœm. הָיְתָה [e] r.84. tertia persona plur.com. הָיוּ, ejecto ה cum vocali antecedente, ibid. In Futuro facit אֶהְיֶה &c. cum (יי) [f] r.55. & 56. exp. & cum (י) in fine pro ו juxta [g] r.82. neglectis verò compositis vocalibus euphoniæ gratiâ remanet, אֶהְיֶה יִהְיֶה אֲהִיֶה תִּהְיֶה, [h] r.128. & per Apocopen, יְהִי, וַיְהִי, usitatissimum verò est cum ו conversivo, וַיִּהְיוּ [i] r.85 m.1. ubi (:) legendum est (licet sit post vocalem brevem,) quia sub dagesch intellecto, [k] r.13. exp. ו enim præfigeretur per (-) sequente dagesch, [l] r.94. sed quoniam ו est litera schevata, respuit dagesch, [m] r.94. vel 144. Imper.Kal est הֱיֵה [n] r.55. & [o] r.82. Particip. Benoni est הוֹיֶה [p] r.82. plur. הוֹיִם [q] r 84. &c. יְהֹוָה est tertia persona Fut.Kal, quod discrepat numero à sequenti nomine אֱלֹהִים, quod mysterio certè non caret, [r] r.167. exp. Estque vox Milra (quia (י) est ante ה radicale) [s] r.17. cum accentibus ministris Mercha & Mahpach.

3. Lecha,] *Tibi.* Est vocula servilis, quæ ad nullam radicem referri potest, quia ex meris servilibus literis constat [t] r.113. Ex præfixo ל, [u] r.92. & suffixo ךָ [x] r.98. (:) legitur, quia est ab initio dictionis, [y] r.13.

d Bu. p.67. l.8. B.66.
e Bu. p.67. l.8. B.66.
f Bu.p.8. l.25. B.12.& 13.
g Bu.p.66. l.21.B.65.
h Bu.p.9. l.14.B.15.
i Bu.p.69. l.1.B.67.
k B.5.
l Bu.p.25. l.4.B.79.
m Bu.p.9. l.23.B.20.
n Bu.p.8. l.19.B.12.
o Bu. p.67. l.26.B.65.
p Bu..p.67. l.26.B.65.
q Bu. p.16. l.29. B.103.
r By.35. m.2.
s Bu.p.3.à fine, l.32. B.128.
t B.101.
u Bu.p.77. l.10.B.78.
x Bu.p.21.l.28.B.88.
y Bu.p.4.l.3.B.5.

um (ה) 1 r.128. Dagesch debuit inscribi literæ ת, quia est post (ה) mutum; sed quoniam (ה) est ex longa vocali (ֵ) concepta, non dagescatur, r.142. תֵּת est vox Milra, a r.126. cum tribus accentibus regiis, scil. Sylluk, * r.151. m.1. (qui per se versum absolvit,) & Athnach & Rebbia ibid. *sed de multiplicatione Accentuum fusius in Præfatione dictum.* Duo ista puncta (׃) vocantur Soph pasuk, r.154.

y Ba.p.9. l.3. B.15.

z Ba.p.13. fine l.21. B.126.

* Ba.p.18. l.21. B.130.

N.

לֹא תִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי׃

1. לֹא] *Non.* Est * Adverbium negandi. Holem scribitur absque ו, a r.22. N quiescit, b r.7. Accentus primus est Euphonicus Metheg, secundus est servus Munach, virgula transversa est accentus Euphonicus Maccaph, qui privaret præcedentem distionem accentu, nisi à Metheg sustentaretur.

* Ba.p.75. l.21.

a Ba.p.3. l.14. B.4.

b Ba.p.3. l.18. B.2.

2. תִּהְיֶה] *Erit.* Abjice ab initio ת augmentum Futuri, fiatque radix הָיָה *fuit*, quod est verbum quiescens Lamed He, & habet (ֶ) in fine pro (ַ) juxta c r.82. secunda

c Ba.p.66. l.19. B.65.

ו, & adde fini ה, eritque radix פָּנָה *respexit*, [n] inde פָּנִים *facies*, quod est nomen masc. plurale tantùm [o] r.42. exp. cum suffixo ו, quod suffigi debet pluralibus per (-) [p] r.96. hîc verò (-) propter accentum distinctivum producitur in (ֹ) [q] r.130. & ם excluditur, [r] r.108. In regimine facit פְּנֵי, vertendo ם in ו [s] r.46. & (ֹ) in (ֵ) [t] reg. 117. [u] habet dageſch lene, quia est ab initio dictionis, [w] r.5. vel 141. Habet autem פְּנֵי duplicem vocalem, viz. (ֵ) & (-) ob duos diverſos accentus, Sylluk & Reſia. Sylluk requirit (ֵ), quod majori pauſæ ſervit: Reſia verò (-), quod continuatæ lectioni.

n B.153.
o Bu. p.20. l.1.B.31.
p Bu. p.21. l.24.B.85.
q Bu.p.94. in fine. B.131.
r Bu. p.22. l.9.B.105.
s Bu. p.80. l.14.B.34.
t Bu.p.80. l.10. B.124.
u Bu. p.6. l.3.B.17.

ב.

לֹא־תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶּסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר
בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם
וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא
פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל בָּנִים עַל שִׁלֵּשִׁים וְעַל
רִבֵּעִים

Est autem vox Milra, [z] r. 18. exp. (quia (:) mobile præcedit servile ה,) cum ministro Telischa, & principe Tesir.

4. E-lo-him,] *Dii.* Vide supra. Est vox Milra, [a] r. 16. cum accentibus ministris Kadma & Merca.

5. A-che-rim,] *Alii.* Auferendo à fine ים, manet radix אַחֵר, inde אַחֵר *alius, alter*: quod est nomen masc. [b] r. 38. In plurali facit אֲחֵרִים, addendo ים, [c] r. 42. (ֵ) autem debuit corripi in (ֲ,) sed manet post (ֹ) [d] r. 124. m. 1. & (ֵ) tum sub א corripitur in (ֲ) [e] r. 116. sed (ֲ) mobile sub gutturali in (ַ) [f] r. 134. Fœm. אַחֶרֶת est אַחֲרִית. In plurali אַחֲרוֹת, [g] r. 43. אֲחֵרִים concordat cum substantivo אֱלֹהִים, quod præcedit, [h] r. 160. Est vox Milra, [i] r. 16. cum duobus principibus, Gereisch & Tiphcha.

6. Al,] *Coram.* Adde fini ה, & radix erit עָלָה, [k] *ascendit.* inde [l] Præpositio עַל, *coram*, latissimè autem usurpatur pro *supra, contra, &c.* & aliquando assumit [l] ad finem, more masculinorum pluralium in regimine, ut עָלַי, [m] r. 46. exp. Cum affixis, ע habet (ַ) ut עָלַי *contra me, &c.* exceptis suffixis formæ constructæ, ut עָלֶיךָ &c. (inquit Buxt.) Accentus est vinculum Maccaph, r. 155.

7. Pa-nai,] *Faciebus meis.* Amove à fine י, &

z Bu. p. ult. l. 17. B. 126.

a Bu. p. 3. à fine, l. 25. B. 126.

b B. 26.

c Bu. p. 17. l. 23. B. 31.

d Bu. p. 18. l. 18. B. 117.

e Bu. p. 17. l. 20. B. 114.

f Bu. p. 8. l. 19. B. 12.

g Bu. p. 19. l. 9 & 15. B. 32.

h B. 35.

i Bu. p. 3. à fine, l. 25. B. 126.

k B. 153.

l Bu. p. 76. l. 25.

m Bu. p. 76. l. 24. B. 34.

rum prior est retinaculum Metheg, posterior minister Kadma, postremus verò officiosissimus Munach.

3. Lecha,] *Tibi.* Vide supra. Est cum accentibus ministris Mercha & Munach.

4. Pesel,] *Sculptile.* Est nomen masc. desinens in radicalem ק r.38.perfectum,à verbo perfecto פָּסַל *sculpsit.* r.30. formæ עֵקֶב, r.33.m.1. In plur. פְּסִלִים, addendo ־ִם, r.42. corripiendo prius (ֶ) in (ְ) producendóque posterius in (ִ) r.119. In regimine פְּסִלֵי, vertendo ־ִם in ־ֵי r.46. & corripiendo (ֶ) in (ְ) r.117. & prius (ֵ) in (ֶ) r.125. Est vox Milhel, r.17. cum principe Pasta geminato, & ministro Munach, quem sequitur virgula recta, inter hanc & sequentem vocem posita, quæ post Munach, aut inter geminum Munach, vocatur Legarme, aliàs Pesik, r.156. in fine.

5. Vechol,] *Et omnem.* Abjecto ab initio præfix. וְ (quod præfigitur per (ְ) r. 92.) & addendo alteram similem, radix erit כָּלַל *perfecit.* Inde כֹּל *omnis* & *omne.* Cum negandi particula, לֹא בְרִיתִי אַיִן significat *ullum, nullum, nihil:* ita ut *non facies omnem,* i.e. *ullam imaginem.* Est nomen imperfectum r.70. utriusque generis, formæ תֹּם, *integritas,* r.37.m.2. In regimine כָּל ut כֹּל r.46.exp. In plurali כָּלוֹת vel כְּלִיוֹת r.44. exp. holem corripitur in (ֹ) r.121. & deficientis

q B.26.

r Bu. p.17. l.23.B.31.

s Bu.p.17. l.20.B.122.

t Bu.p.80. l.14.B.34.

u Bu.p.80. l.10.B.114.

x Bu. p.80. l.15.B.6.

y Bu.p.3. à fine, l.28. B.128.

z Bu. p.92. l.21.B.80.

a B.156.

b Bu.p.30. l.7.B.32. an.3.

c Bu. p.18. l.22.B.125.

רַבִּעִים לְשֹׂנְאָי׃ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים
לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי׃

---

1 LO,] *Non.* Vide in præcepto primo.

2. Tha-a-ſe,] *Facies.* Tolle ab initio ת augmentum Futuri, manet radix עָשָׂה *fecit.* Quod eſt verbum quieſcens Lamed He, cum (ה) in fine, [a] r.82. Futurum facit אֶעֱשֶׂה cum (א) [b] r.55. & 56.exp. & (ה) in fine juxta [c] r.82. in ſecunda perſona תַּעֲשֶׂה cum (נָה) [d] r.56. Fœmin.plur. תַּעֲשֶׂינָה, י quieſcente in (ה) [e] r.82.exp. Imper. עֲשֵׂה [f] r.59. m.1. [g] r.82. Infin. עָשׂוֹת. In conſtructione, עֲשׂוֹת [h] r.82. Particip. Benoni עֹשֶׂה, Pahul עָשׂוּי, mutato ה in י, [i] r.82.exp. Præt. Niphal eſt נַעֲשָׂה [k] r.57.exp. cum (ּ) [l] r.82. Fut. אֵעָשֶׂה, cum (־) compenſativo propter excluſum dageſch, [m] r.129.Hiph.præterit. הֶעֱשָׂה, Futur. אַעֲשֶׂה, Part. מַעֲשֶׂה. Hoph.præt. הָעֳשָׂה [n] r.58. &c. תֵּעָשֶׂה eſt ſecunda perſona maſc.ſing. Fut. Kal, ת debuit habere dageſch lene, ſed omittitur poſt quieſcentem א, [o] r.141.exp. Eſt vox Milra, [p] r.17. cum tribus accentibus, quorum

a Bu. p.66. l.19.
b Bu.p.8. l.25. B.12,13.
c Bu. p.66. l.21.B.65.
d Bu.p.8. l.26. B.12,13.
e Bu. p.68. l.8. B.66.
f Bu.p.8. l.25. B.12.
g Bu. p.67. in fine. B.65.
h Bu. p.67. l.22.B.65.
i Bu.p.8. l.20.B.65.
k Bu.p.8. l.25. B.12,13.
l Bu.p.66.l.19.B.65. m Bu.p.9.l.20.B.19. n Bu.p.8.l.25. B.12,13. o Bu.p.6.l.41.B.17. p Bu.p.3.à fine,l.32.B.12.

dix שָׁם *ibi*, (secundùm Buxtorf.) inde שָׁמַיִם *cœli*, quod est nomen masc. duale tantùm q r.41.exp.habet formam duplicem à מַיִם *ab aquis*, quæ duplices, superiores & inferiores. Hinc etiam compositum quidam volunt ex שָׁם *illinc*, & מַיִם *aquæ*, scil. sunt vel subsiliunt. Quidam verò à שָׁמַם *stupere*, (ut in Hithp. significat) & מַיִם, quòd stupendo modo aquæ illinc suspensæ hæreant, donec Dei nutu demittantur : vel, quia stupescunt homines de ejus opificio. Alii ab אֵשׁ & מַיִם *ab igne* & *aquâ*, &c. In regimine facit שְׁמֵי, vertendo מַ in ֲ r.46. & (ֲ) in (ֵ) s reg.117. ב præfigi debet per (ִ) t r.92. at excludit ה emphaticum, (quod præfigitur per (-) sequente dagesch, u r.89.) ideóque possidet (-) x r.90. בִּשְׁמֵי־מַיִם est vox Milhel, y r.17. cum duobus accentibus, Munach & Kadma, & cum Legarme, r.156. in fine.

9. Mim-ma-al,] *desupra.* Amove ab initio præfixum מ, ut & formativum מ, & adde finl ה, fiet radix עָלָה *ascendit*, inde מִמַּעַל *super*, *supra.* מ præfigitur per (ִ) a reg. 87. Hæc vox eosdem hîc habet accentus maiscos, quos paulò ante וּמִתַּחַת habuit.

10. Va-a-sher,] *Et qua.* Vide supra. ו præfigitur per (-) * reg.93.m.3. Accentus primus est euphonicus Metheg ; accentus verò

q Bu. p.20. l.3. B.32. an.1.

r Bu. p.80. l.14.B.34.

s Bu.p.80. l.10.B.34.

t Bu.p.77. l.11,B.80.

u Bu.p.21. l.13.B.76.

x Bu. p.94. l.18.B.81.

y Bu.p.3. à fine, l.28. B.128.

z Bu.p.77. l.13.B.74.

* Bu.p.8. l.26.B.13.

ficientis literæ ל absentia per dageſch notatur, [d] r.145. Eſt autem dageſch forte quod duplicat literas, [e] r.6.& 143. In regimine גְּלוּת vel גָּלוּת. Propter vinculum Maccaph hæc vox כל privatur accentu, & holem corripitur in Kametz hatuph, [f] reg. 155.exp.quod punctis privatur propter (:) intellectum; (:) enim ſub omni litera finali mobili ſubintelligitur, [g] r.24. exp. כָּל eſt generis com. numeri ſing. accuſandi caſus, concordat cum fœmin. תְּמוּנָה inter quod & אֶפֶס ו copulat ſimiles caſus more latino, r.153.

d Bu.p.9. l.17.B.125.
e Bu.p.6. l.15.B.18.
f Bu.p.13. l.14. B.134.
g Bu. p.14. l.16.B.134.

6. Temuna,] *Imaginem.* Auſer ab initio ת formativum, & à fine ה fiet radix מון, inde תְּמוּנָה *imago*, quod eſt nomen fœm. [h] r.39. utrinque auctum, [i] r.36. præponendo ת, r.34. in fine, & poſtponendo ה, r.35. In regimine תְּמוּנַת, vertendo ה in ת [k] r.45. vel 123. In plur. תְּמוּנוֹת 1 reg. 43. In regimine idem facit. תְּמוּנַת habet dageſch lene, [m] r.5. vel 141. eſt vox Milra, [n] r.16. cum accentu regio Sakephkaton, & principe Pazer.

h B.27.
i B.23.
k Bu.p.80. l.19.B.34.
l Bu. p.19. l.9.B.32.
m Bu.p.6. l.3.B.17.
n Bu.p.3.à fine, l.22. B.128.

7. Aſher,] *Qua.* Vide ſupra. concordat cum antecedente תְּמוּנָה. Hic ſit Elleipſis verbi ſubſtantivi *eſt*, [o] r.173. Accentus eſt miniſter Munach.

o B.36. n.1.

8. Baſh-ſha-ma-jim,] *In cœlis.* Abjice ab initio præfix. & à fine ם, fiétque radix

gulare cum nomine plurali jungitur per Synthesin. In regimine מַ, [h] r.46. & servato utroque מ, מֵימֵי: & sic semper cum affixis, ut מֵימֶיךָ *aquas tuas.* ב excludit ה emphaticum, ut supra in בַּמַּיִם, [i] r.90. ב habet dagesch lene, [k] reg.141. בְּמֵימֵי est vox Milhel, [l] r.17.cum principe Tiphcha, & ministro Munach, & cum Legarme.

h Bu.p.80. l.14.B.34

i Bu.p.94. l.18.B.81.

k Bu.p.6. l.3.B.17.

l Bu.p.3.à fine,l.28. B.128.

15. Mit-ta-chath,] *Desubter.* Vide supra. Est hîc cum ministris Mercha & Munach.

16. La-a-retz,] *Terram.* Eadem est ratio hujus ut & בָּאָרֶץ, nisi quòd hîc est ל, (ibi verò ב præfixum.) Accentus sunt reges, Sylluk & Athnach.

17. Lo,] *Non.* Hæc vox duos habet accentus, Maccaph, & principem Tiphcha.

18. Tish-ta-cha-ve,] *Incurvabis te.* Est secunda persona sing. masc. Fut.Hithpah. à radice שָׁחָה *prostravit.* In Hithp. הִשְׁתַּחֲוָה *incurvavit se*, cum (ֶ) in fine, [m] reg.82.& mutata tertia radicali ה in ו, assumit aliud ה: Qua geminatione tertiæ radicalis, gemina incurvatio indicatur corporis & animi, λατρία scil. & λατρεία. ת, propter literam sibilantem ש, transponitur, [n] r.54. habet dagesch lene post (ְ) mutum, [o] r.5. & 141. Facit Futurum תִּשְׁתַּחֲוֶה cum (ֶ) in fine, [p] r.82. Construitur cum præpositionibus ל, עַל, אֶל, לִפְנֵי. ת initiale habet

m Bu.p.66. l.19.B.65.

n Bu.p.34. l.2. B.47.n.1.

o Bu.p.6. l.7.B.17.

p Bu.p.73. l.25.B.65.

verò sub ר est minister Mercha, supra ר est servus Telischa.

11. Ba-a-rez,] *In terra.* De בָּאָרֶץ dictum est supra: sed hîc observandum, quòd בָּאָרֶץ semper cum literis præfixis habeat (ֶ) sub א, pro (ַ) [a] r.130. ב verò excludit ה emphaticum, [b] r.90. quod præfigitur per (-) sequente dageschi: sed propter indageschabilem א, (-) producitur in (ֶ) [c] r.89. & 129. Estque vox Milhel cum principe Tiphcha sub א, & servo Kadma supra א.

a B.107.
b Bu. p.94. l.18. B.81.
c Bu.p.9. l.22.B.19.

12. Mit-ta-chath,] *Desubter.* Tolle ab initio מ præfixum, (quod præfigitur per (ִ) sequente dageschi, [d] r.87.) & fiet radix תַּחַת *sub, subter.* Prius verò (-) propter accentum distinctivum hîc producitur in (ָ) [e] r.130. Estque vox Milhel [f] r.17. cum accentu regio Athnach, & principe Gerescht.

d Bu.p.77. l.13.B.74.
e Bu.p.94. in fine. B.131.
f Bu.p.3.a fine,l.28. B.128.

13. Va-a-sher,] *Et quæ.* Vide supra. Habet retinaculum Metheg, & ministros Mercha & Munach.

14. Bam-ma-jim,] *In aquis.* Amovendo ab initio ב, fit radix מַיִם *aqua*, quod est nomen masc. & duale tantum, [g] reg.41. exp. & videtur duplicem aquam notare, superiorem & inferiorem. Jungitur plerumque verbo singulari, sed inde non sequitur מַיִם esse singulare: sæpe enim verbum singulare

g Bu.p.10. l.3.B.30.

vel 141. Accentus est minister Munach.

23. A-no-chi,] *Ego.* Vide supra. habet Metheg, & principem Geraschaim.

24. A-dho-nai,] *Dominus.* Vide supra. Accentus est minister Munach.

25. E-lo-he-cha,] *Deus tuus.* De hoc supra dictum est. Pasta princeps hîc geminatur.

26. El,] *Fortis.* Adde medio ל, fitque radix אל *fortitudo*, inde אֵל *fortis*, & substantivè sumitur significans *potestas, facultas*, quando post se habet nomen יְ, nec tamen est sine præfixo ל in hoc usu. Item *Deus*, à fortitudine & infinita potestate sic dictus, unde à quibusdam *Deus fortis* semper transfertur. Quidam tamen volunt esse decurtatum ab אֵלֹהִים, sicut à יְהוָה fit יָהּ, cum nullis suffixis reperitur nisi cum י. Nec in constructione, nec in formatione numeri (-) mutatur: sed immutabile manet, quia includit literam quiescentem י,

i Bu. p. 18. l. 19. B. 116. k Bu. p. 17. l. 23. B. 31. l Bu. p. 80. l. 14. B. 34. m Bu. p. 80. in fine. B. 116. n B. 26.

i r. 118. In plurali אֵלִים, addendo ים k r. 42. & (-) manente immutabili ut priùs. In regimine אֱלֹהֵי vertendo ים in י l r. 46. & (-) manente, m r. 118. Legitur & אֱלֹהַי cum י in medio. אֵל habet ministrum Munach.

27. Kan-na,] *Zelotes.* Est nomen masc. n r. 38. verbale, r. 30. grave, (i. e. ex secunda conjugat. Pihel, quæ ob dageschi, gravis

habet dageſch lene poſt quieſcentem נ, quoniam oneratur diſtinctivo Tiphcha, q r.141.exp. Eſtque vox Milra, r r.17.exp. cum Metheg ſub ח, & duobus miniſtris, Mercha & Munach.

19. La-hem,] *Illis.* Eſt vocula ſervilis, ſ r.113. ex præfixo ל, t reg.92. & ſuffixo ם u r.105. ה hîc, quia ante monoſyllabam geſtat x (·.) Eſt vox Milra, propter (·) ante ם ſervile, y r.17. cum miniſtro Mercha.

20. Velo,] *Et non.* ו præfigitur per (:) z r.92. Accentus eſt miniſter Munach.

21. Tho-obh-dhem,] *Servies eis.* Abjice ab initio ת augmentum Futuri, & a fine ם ſuffixum, manet radix עָבַד *ſervivit.* In Fut. Kal eſſet תַּעֲבֹד, in ſecunda perſona, תַּעֲבֹדוּ cum (־) a reg.56. ſicque (cum ſuffixo ם, b r.106. correpto holem in (:) c r.114.) juxta Buxtorfium in Theſauro fit תַּעֲבֹדוּם pro תַּעֲבֹדוּם, dicitque eſſe verbum ſpecialis anomaliæ, pag. Theſaur. 523. nam formam ſortitur ex Fut. Hophal, ſignificationem verò ex Kal. ת debuit dageſchari dageſch leni, omittitur verò poſt quieſcentem נ, d r.141. Eſt vox Milra, e r.16. cum accentu euphonico Metheg, & regibus, Athnach & Segolta.

22. Ki,] *Quoniam.* Eſt f Conjunctio ſimplex, g r.10. ב habet dageſch lene, h r.5. vel

q Bu. p.12. l.22.B.17.
r Bu.p.3. à fine, l.32. B.128.
ſ B.101.
t Bu. p.77. l.11.B.80.
u Bu. p.22. l.2.B.95.
x Bu. p.22. l.6.B.80.
y Bu. p.ult. l.10.B.126.
z Bu. p.77. l.21.B.80.
a Bu.p.8. l.25. B.12,13.
b Bu. p.22. l.2.B.94.
c Bu. p.91. in fine. B.129.
d Bu.p.6. l.4.B.17.
e Bu.p.ult. l.10.B.126.
f Bu.p.78. l.4.
g Bu.p.2. l.17.B.2.
h Bu.p.8.

luit, inde formatur אָב *pater*, quod eſt nomen maſc. [d] r.38. imperfectum, quòd deſcendat à verbo imperfecto, r.30.exp. ſcil. אָבָה (verbo quieſcenti Lamed He,) abjiciendo ה, [e] r.37.m.5. In conſtructione אֲבִי (& bis אַב) [f] reg.123. Cum ſuffixo אֲבִי ad differentiam formæ conſtructæ. Plural. אָבוֹת more fœmininorum, [g] reg.44.exp. Conſtruct. אֲבוֹת, mutato (ָ) in (ֲ) [h] r. 117. & (ֲ) in (ֹ) [i] reg.134. אִבְרִי eſt vox Milra, [k] r.16. cum miniſtro Darga.

31. Al,] *Super.* De hac voce jamjam dictum eſt. Eſt cum Maccaph.

32. Ba-nim,] *Filios.* Auferֵ, & dato ה fini, fiet radix בָּנָה *ædificavit*, inde בֵּן *filius*, quod eſt nomen maſc. [l] r.38. imperfectum, r.30. quia formatur à בָּנָה (verbo quieſcente Lamed He,) abjiciendo ה, [m] r. 37.m.5. In conſtructione [n] בֶּן, & quandoque בֵּן. Plural. בָּנִים, addendo יִם, [o] r.42. & (ַ) ſpeciali modo mutato in (ָ) [p] r.124.m.1. In regimine בְּנֵי, vertendo יִם in יֵ [q] r.46. & (ָ) in (ֵ) [r] r.117. נ habet dageſch lene, [s] r.141. בְּנִים eſt vox Milra, [t] r.16. cum principe Tefir.

33. Al,] *Super.*

34. Shil-le-ſhim,] *Tertianos.* Eſt nomen maſc. plurale tantùm, [u] r.42.exp.à radice

[d] B.26.
[e] B.161.
[f] Bu.p.80. l.25.B.116.
[g] Bu.p.20. l.4. B.32.an.3.
[h] Bu.p.80. l.10.B.114.
[i] Bu.p 8. l.19.B.12.
[k] Bu.p.3.à fine, l.22. B.126.
[l] B.26.
[m] B.161.
[n] Bu.p.81. l.13.
[o] Bu.p.17. l.23.B.32.
[p] Bu.p.18. l.20. B.32.an.4.
[q] Bu. p.80. l.14.B.34.
[r] Bu. p.80. l.10.B.114.
[s] Bu. p.6. l.3.B.17.
[t] Bu.p.3.à fine, l.22.B.126.
[u] Bu.p.20.l.1.B.31.

dice

dicitur deductum,) r.32. formæ נֹקֵד *fur*, reg. 32.m.1. à verbo נָקַד. Pih. נִקֵּא *Zelotypus fuit.* Est vox Milra, [o] r.16. cum accentu regio Sakeph katon. [o] Bu.p.3. à fine, l.22. B.128.

28. Pokedh,] *Visitans.* Est Particip. Benoni פּוֹקֵד Kal, à פָּקַד *Visitavit.* פּ habet dagesch, licet post quiescentem, quoniam accentu distinctivo oneratur, [p] reg. 141. exp. פָּקַד hîc sumitur in malam partem inferendi denunciati mali causa. Construitur cum Accusativo, & Præposit. ב, לְ, אֶל, עַל, ut hîc פּוֹקֵד עַל בְּנֵיהֶם. Est vox Milra, [q] reg. 16. cum principe Telischa. [p] Bu. p. 12. l.12. B.17. [q] Bu.p.3. à fine, l.12. B.128.

29. A-von,] *Iniquitatem.* Auferendo à fine ן, & addendo ה, fit radix עָוָה *perverse egit,* (quod est verbum Lamed He:) inde עָוֹן *iniquitas,* mutando ה in ו, [r] r.37. m.5. quocirca & quater legitur cum duplici ו (dicit Buxtorf.) Est nomen masc. quia definit in ן, [t] r.38. & auctum in fine, [t] r. 35. Hîc ponitur in constructione, [u] r.159. Quamobrem (◌ָ) mutatur in (◌ֹ) [x] r.117. & (◌ֹ) mobile sub gutturali in (◌ֲ) [y] r.134. In plurali עֲוֹנִים & עֲוֹנוֹת [z] r.44. (◌ָ) corripitur in (◌ֹ) [a] r.116. sed (◌ֹ) dilatatur in (◌ֲ) sub gutturali ut priùs. In regimine עֲוֹנֵי & עֲוֹנוֹת, יִם verso in יֵ. [b] r.46. עָוֹן est vox Milra, [c] r.16. cum ministro Kadma. [r] B.161. [t] B.23. [u] B.34. [x] Bu. p.80. l.10, B.114. [y] Bu.p.8. l.19. B.12. [z] Bu.p.20. l.7. B.32. an.3. [a] Bu.p.17. l.20.B.114. [b] Bu. p.80. l.14. B.34. [c] Bu p.3. à fine, l.12. B.127.

30. A-bhoth,] *Patrum.* Auferendo à fine וֹת, & addendo ה, radix est אָבָה *voluit,*

n Bu.p.3. à fine, l.32. B,128.

Estque vox Milra, [n] reg.17. cum duobus ministris, Mercha & Mahpach.

o B.26.

39. Chesedh,] *Misericordiam.* Est nom. masc. (utpote & radix) [o] r.38. formæ חֶסֶד r.33.m.1. In regimine formæ חֶסֶד reg.46.

p Bu.p.17. l.28.B.31.

Plural. חֲסָדִים, addendo יִם, [p] reg.42.

q Bu.p.17. l.20.B.121.

& mutando posterius (ד) in (ר), & prius in (ס) [q] r.119. istud verò (ס) in (ש) [r] reg. 134. In regimine חַסְדֵי, vertendo יִם in י, [s] r.46. & (ד) in (ס) [t] r.117. & tum (ר) amittit suum (י) [u] reg.128. חֶסֶד est vox Milhel, [x] r.17. cum principe Pasta geminato, & Tiphcha.

r Bu.p.8. l.19. B.12.

s Bu.p.80. l.14.B.34.

t Bu. p.80. l.17.B.116.

u Bu.p.9. l.4.B.15.

40. La-a-la-phim,] *Millenis.* Abjecto ab initio præfixo ל, & à fine יִם, radix erit אָלַף *didicit*, inde אֶלֶף *mille*, quod est nomen masc. com. generis, [z] r.39.exp. & inflectitur ut præcedens dictio. ל præfigitur per (-) propter sequentem Hatephatam, [z] r.93.m.3. לַאֲלָפִים est dandi casus, regitur à Particip. עֹשֶׂה. Est vox Milra, [a] r.16. cum euphonico Metheg, & duobus regibus, Athnach & Sakeph katon.

x Bu.p.3. à fine, l.28. B.128.

y B.26.

z Bu.p.80. l.26.B.13.

a Bu.p.3. à fine. B.126.

41. Leo-ha-bhai,] *Amantibus me.* Aufer præfixum ל, & suffixum י, fiet radix אָהַב *amavit, dilexit*, quod est verbum quiescens Pe Aleph. Fut. Kal est יֶאֱהַב cum (-) in fine, & א abjecto, [b] r.72. Imperat. אֱהַב [c] r.72.exp. f.pl. est אֶהֱבְנָה, r.72.exp. Præt. Niph. est נֶאֱהַב, [d] r.57. Hoph. הָאֳהַב r.58.

b Bu.p.28. l.7.B.53.

c Bu.p.8. l.20. B.12.

d B.p.8. l.25. B.12,13.

Participium

dice שָׁמַר *tres*. Est vox Milra, [x] r.116. cum ministro Mercha.

35. Veal,] *Et super.* וְעַל r.92.

36. Ribbe-im,] *Quartanos.* Est masc. plurale tantùm, [z] r.42. à radice רָבַע *quadratum esse*. Accentus est princeps Tiphcha.

37. Leso-none-al,] *Odio habentibus me.* Abjice præfixum ל, & suffixum י, sitque radix שָׂנֵא *odio habuit*, quod est verbum quiescens Lamed Aleph, & definit in (-) [a] reg. 47. exp. secunda persona est שָׂנֵאתָ. Particip. Benoni est שׂוֹנֵא juxta analogiam, unde pl. masc. שׂוֹנְאַי, addendo יִ, [b] r.42. & mutando (ֵ) terminale in (ֶ) [c] r.124. לִ ante suffixum י (quod suffigitur pluralib. contractè per (-) [d] r.96.) abjiciendum est, [e] reg.108. (-) propter accentum distinctivum producitur in (ָ) [f] r.130. ל præfigitur per (ְ) [g] r.92. punctum שׂ ש coincidit cum holem, [h] reg.4. vel 23. Scheva sub ל (quia est ab initio,) & sub ל (quia post vocalem longam) legitur, [i] r.13. Est vox Milra, [k] r.116. cum accentibus Sylluk & Athnach.

38. Veo-se,] *Et faciens.* וְ, [l] reg.92. & עֹשֶׂה est Particip. Benoni Kal, à עָשָׂה *fecit* (de quo prius,) definit in (ֶ) [m] reg.82.

x Bu.p.3. à fine, l.22. B.126.
y Bu. p.77. l.21. B.80.
z Bu. p.10. l.1. B.31.
a Bu. p.61. l.6. B.64.
b Bu. p.17. l.23. B.31.
c Bu. p.17. l.20. B.127.
d Bu p.21. l.24. B.85.
e B.105.
f Bu p.94. in fine. B.131.
g Bu. p.77. l.11. B.80.
h Bu. p.3. l.26. B.113.
i Bu.p.14. l.5. B.5.
k Bu.p.3. à fine, l.22.
l Bu.p.77. l.21. B.78.
m Bu.p.67. l.16. B.65.

Estque

propter ἀπαξ λεγ. amissō. Inde cum suffixo
x Bu. p.21. l.24.B.85. y Bu. p.19. in fine. B.131.
_ x r.96. fit מְשָׁעֹתַי. (-) propter accentum distinctivum producitur in (ֹ) y r.130.

ג.

לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי
לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ
לַשָּׁוְא׃

---

1 LO,] *Non.* Est cum ministro Mercha.

2. Thiſ-ſa,] *Feret.* Abjecto ab initio ת augmento Futuri, manet שָׂא, ubi dageſch in שׂ defectum primæ radical. ָ indicat, a ita ut radix fit נָשָׂא, *tulit, accepit*, quod est verbum dupliciter imperfectum, viz. defectiv. prima radic. נ, & quieſcens tertia radic. א, b r.89. ſecunda perſona præteriti Kal eſt נָשָׂאתָ, c r.61. & cum (ֹ) juxta d r.79. Fut. eſt תִּשָּׂא, ִ ſchevato abjecto, e r.61. & defectu per dageſch notato, reg. 62. 145. ſecunda perſona Futur. eſt תִּשָּׂא, ubi ת debuit dageſchari, ſed omittitur

a B.151. b Bu p.59. l.25.B.42. c Bu. p.36. l.8. d Bu. p.60. l.10.B.64. e Bu. p.37. l.12.B.68.

E poſt

Participium Benoni Kal eſt אֹהֵב, inde אֹהֲבִים, addendo יִם, [e] r.42. & corripiendo (ֵ) in (ֲ) [f] r.124. & dilatando (ֲ) in (ָ) [g] r.134. Inde abjecto יִם, [h] r.108. cum Pronomine inſeparabili com. generis י, [i] r.96. fit אֹהֲבַי cum præfixo ל, [k] reg.92. לְאֹהֲבַי. Eſt vox Milra, [l] r.16. cum retinaculo Metheg ſub א, & principe Tiphcha.

42. U-leſho-mere,] *Et obſervantibus.* Abjectis ab initio præfixis וְ & ל, & à fine ַי remanet radix שָׁמַר *cuſtodivit*, quod conſtruitur cum Accuſativo (ut hîc,) & quandoque cum Præpoſit. ל, אֶת. Fut. אֶשְׁמֹר. Imper. שְׁמֹר. Particip. Benoni שֹׁמֵר, unde plurale שֹׁמְרִים. Hîc ponitur in regimine, licet ſit Participium, [m] r.159.exp. unde fit quod יִם vertitur in י, [n] r.46. ל præfigitur per (ְ) [o] r.92. י per Schureck, quia ante (ְ) [p] r.93.m.5. Eſt vox Milra, [q] r.16. cum Metheg, & miniſtro Mercha.

43. Miz-vo-thai,] *Mandata mea.* Amoto ab initio מ formativo, & à fine ſuffixo וֹת, & terminat. fœmin. וֹת, reſtant duæ tantùm radicales, dato itaque ה fini, radix erit צָוָה Pih. *præcepit*, inde מִצְוָה *præceptum, mandatum*, quod eſt nomen fœmin. quia deſinit in ה ſervile, [r] r.39. utrinque auctum per מ & ה ſervile, [s] r.36. In conſtructione facit מִצְוֹת, [t] r.45. vel 123.exp. Plur. מִצְוֹת, abjecto ה, [u] r.43. & altero ו propter

e Bu. p.17. l.23.B.31.
f Bu.p.17. l.20.B.117.
g Bu.p.8. l.19.B.12.
h B.105.
i Bu.p.21. l.24.B.85.
k Bu.p.77. l.11.B.80.
l Bu.p.3. à fine, l.22. B.126.
m B.34.
n Bu.p.80. l.24.B.34.
o Bu. p.77. l.12.B.80.
p Bu. p.77. l.22.B 78.
q Bu.p.3. à fine, l.22. B.126.
r B.27.
s B.33.
t Bu. p.80. l.19.B.34.
u Bu. p.19. l.9.B.32.

6. Elohecha,] *Dei tui.* Vide ſuprà. Eſt cum principe Tiphcha.

7. Iaſh-ſhav,] *In vanum.* Abjice ל, & manet radix שָׁוְא *vanitas*, quod eſt nomen
ק B.26. maſc. ק r.38. & ad formam מָוֶת *mors*, r.33. m.4. eſſet שָׁוֶא, ſed ultima vocalis correpta eſt in (:) ut in חַטָּאָה *peccatum*, pro חַטְאָה. ל
ר Bu.p.94. l.18.B.81. excludit ה emphaticum, ר r.90. Eſtque cum accentu regio Athnach.

8. Ki,] *Quoniam.* Eſt cum miniſtro officioſiſſimo Munach. כ habet dageſch propter accentum diſtinctivum Athnach in
ſ Bu.p.12. l.22.B.17. voce antecedenti, ſ r.141.exp.

9. Lo,] *Non*, habet miniſtrum Mahpach.

10. Jenak-ke,] *Abſolvet.* A נָקָה *purus, innocens fuit.* Quod eſt verbum defectivum Pe Nun, & quieſcens Lamed He. Præt. Niph. נִקָּה *Innocentem egit, inſons fuit, &c.* Præt.Pih. נִקָּה *mundavit, innocentem declaravit, abſolvit.* Fut. אֲנַקֶּה, תְּנַקֶּה, יְנַקֶּה, נְקֶה Eſt tertia perſona Fut.Pih. concordat cum Nominativo יְהוָה juxta Latinos, reg. 161. Accentus eſt princeps Paſta.

11. Adhonai,] *Dominus.* Accentus eſt rex Sakephkaton.

12. Eth.] Princeps Tefir.

13. Aſher,] *Illum.* Eſt cum Maccaph.

14. Jiſ-ſa,] Qui *tulerit.* Eſt tertia perſona maſc. ſingul. Futur.Kal. à נָשָׂא ut

poſt quieſcentem, [f] reg. 141. accentuatur principe Tefir.

3. Eth.] אֵת eſt particula, quæ verbis activis adjuncta, notat Accuſativum: poſt paſſiva [g] Nominativum. Sícque etiam ante Pronomina notat Accuſativum, & ſemper cum affixis mutatur in אוֹת, ut אוֹתִי *me*, אוֹתוֹ *illum*, *&c.* exceptis quatuor Gravibus, אֶתְכֶם, אֶתְכֶן, אֹתָם, אֹתָן, ut אֶתְכֶם *vos*, *&c.* [h] r. 121. exp. Quandóque ſumitur pro *de*, *è*, *ex*. Itémque pro Præpoſitione אֶל *ad*, vel ejus vicario ל. Propter Maccaph, qui aufert accentum, [i] r. 155. ex (ֵ) fit (ֶ) reg. 122. exp.

4. Shem,] *Nomen*. Eſt nomen maſcul. (utpote & radix) [k] r. 38. Plurale eſt שֵׁמוֹת (ֵ) manente, quia in monoſyllabo, [l] reg. 124. exp. & cum וֹת more fœm. juxta [m] reg. 44. In regimine שְׁמוֹת correpto, (ֵ) in (ְ) [n] reg. 117. שֵׁם hîc ponitur in regimine, [o] r. 45. 155. (ֵ) manente immutabili, [p] reg. 123. exp. Accentus eſt Metheg euphonicus.

5. Adho-nai,] *Domini*, ut ante. Eſt cum miniſtro Mercha. Hæ tres dictiones, אֵת שֵׁם יְהוָה tono continuato pronunciandæ fuiſſent inſtar unius; niſi retinaculum Metheg (retardatæ pronunciationis index) voci, שֵׁם adhibitum fuiſſet.

6. Elohe-

f Bu. p. 6. l. 4. B. 174.
g B. 33.
h Bu. p. 13.
i Bu. p. 13. l. 17. B. 133.
k B. 16.
l Bu. p. 18. l. 19. B. 117.
m Bu. p. 20. l. 4. B. 32. an. 3.
n B. 117.
o B. 34.
p Bu. p. 80. in fine. B. 117.

& inflectitur ad formam פָּקַד : nisi quod in Hithp. ת literæ ז postponitur, & mutatur in ד, ut הִזְדַּכֵּר. Construitur communiter cum Accusativo, quandóque cum Dativo; hîc cum Accusativo. Infinit. juxta analogiam est זָכוֹר vel זָכֹר [a] r.52. Hîc Infinitivus per Enallagen ponitur pro Imperativo, vel potest esse Imperat. secundùm Grammaticam *Junii*. Est vox dupliciter accentuata, cum principe Tefir & Telischa.

a Bu. p.26. l.15.B.50.

b B.26.

c Bu.p.19. l.5.B.30.

d Bu. p.17. l.23.B.31.

e Bu. p.18. l.24. B.32.an.4.

f Bu.p.18. l.1.B.31.

g Bu. p.80. l.14.B.32.

h Bu. p.80. l.15.B.114.

i B.34.

k Bu. p.21. l.13.B.76.

l B.26.

m Bu.p.80. l.19.B.34.

n Bu.p.19. l.9.B.32.

o Bu. p.80. l.20.B.114.

p Bu.p.3. à fine, l.25. B.117.

2. Eth.] Est cum Maccaph.

3. Jom,] *Diei.* יוֹם *dies*, est nomen masculinum, [b] r.38. In duali יוֹמַיִם, addendo יִם [c] r.41. In plurali, יָמִים, addendo יִם, [d] r.42. & [f] transeunte in (י) [e] reg. 124.m.3. & cum ו pro ם more Chaldaico facit יוֹמָן, [f] reg.42.exp. In regimine יְמֵי, vertendo יִם in ֵי [g] r.46. & (י) in (:) [h] reg. 117. יוֹם hîc est in regimine, [i] r.158. Habet accentus ministros Kadma & Mercha.

4. Hash-shab-bath,] *Sabbati.* Abjice ab initio הַ (emphaticum, [k] r.89.) & fiet radix שָׁבַת *cessavit*, inde שַׁבָּת *cessatio, Sabbatum*, quod est nomen com.generis, [l] reg.39. exp. grave, formæ גַּנָּב *fur*, r.32.m.1. Construct. שַׁבַּת mutato (ָ) in (-) [m] r.123. Plural. שַׁבָּתוֹת, addendo וֹת, [n] reg.43. Constructè שַׁבְּתוֹת, mutando (ָ) in (:) [o] reg. 117. הַיּוֹם שַׁבָּת est vox Milra, [p] reg. 16. cum

ante. Habétque miniſtrum Mercha.

15. Eth,] Maccaph.

16. Shemo,] *Nomen ejus.* שְׁמוֹ *nomen* (de quo prius) cum ſuffixo [t], [t] r.100.corripit (ֹ) in (ְ) [u] r.124. Vox eſt Milra, [x] r.16. cum principe Tiphcha.

17. Laſh-ſhav,] *In vanum*, ut ante. Accentuatur cum Sylluk; Sophpaſuk verò claudit hîc verſum.

t Bu. p.22. l.1.B.117.
u Bu. p.83. l.18.B.117.
x Bu.p.3. à fine,l.25. B.126.

ד.

זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים
1 2 3 4 5 6 7
תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ׃ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי
8 9 10 11 12 13
שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה
14 15 16 17 18 19 20
אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וּבְהֶמְתֶּךָ
21 22 23 24 25 26
וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ׃ כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה
27 28 29 30 31 32 33
אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל
34 35 36 37 38 39 40
אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה
41 42 43 44 45 46 47 48
אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ׃
49 50 51

---

1 DSa-chor,] *Recordare.* à זָכַר *recordatus eſt*, quod eſt verbum perfectum, & in-

cum accentu euphonico Metheg, & rege Sakephkaton, ac principe Sarka.

9. Vea-fi-tha,] *Et facies.* à עָשָׂה *fecit* (de quo ſuprà) fit ſecunda perſona præt. Kal עָשִׂיתָ cum י pro ה, eſſet enim עָשִׂוֹתָ [d] r.82. ו converſivum præteriti in Futurum retinet uſitatam punctationem, [e] reg.96. exp. Accentus eſt princeps Tiphcha, & miniſter Munach.

d Bu. p.67. l.8.B.65.

e Bu. p.25. l.5.B.79.

10. Col,] *Omne.* Vide in præcepto ſecundo. Eſt ſimul cum Raphe ([f] reg.142. exp.) & dageſch, propter duos diverſos accentus, ſcil. Munach requirit Raphe: & princeps Tiphcha poſtulat dageſch, [g] reg. 141. exp. Eſtque hîc עָשִׂיתָ quaſi עָשִׂיתָהּ: nam [h] *omne* (כֹּל) *finale includit* ה. Accentus eſt Maccaph.

f Bu.p.6. l.10.

g Bu.p.6. l.4 B.17.

h B.102. n.2.

11. Melach-te-cha,] *Opus tuum.* Aufer ab initio מ formativum, & à fine ſuffixum תְּ. Itémque ת (quod eſt pro ה) manent tres radicales לאך, inde מְלָאכָה *opus*, quod eſt nomen fœm. [i] r.39. auctum utrinque, [k] r.36. cum מ ab initio, r.34. & ה in fine, r.35. Cujus forma regularis eſſet מַלְאָכָה, formæ מַסְלֻבָה (ut liquet ex plurali conſtructo מַלְאֲכוֹת viz. ſubſtituendo ſub prima radicali (:) & ſub prælimi-nari ſive heemanthica (:) [l] r.34. & prius (:) vertitur in (-) [m] r.34. In [n] regimine facit מַלְאֶכֶת (ut מַסְלֻבַת facit מַסְלֻבַת ſub qua

i B.27.

k B.23.

l B.24,25.

m Bu.p.9. l.7.B.6.

n B.106.

cum principibus Gereſch & Tiphcha.

5. Lekaddeſcho,] *Ad ſanctificandum eum.* Abjice præfixum לְ, & ſuffixum הוּ, fiétque radix קָדַשׁ *ſanctificavit*, quod eſt verbum regulare, ad formam פָּקַד. Præt. Niph. נִקְדַּשׁ. Pih. קִדֵּשׁ, unde Infin. קַדֵּשׁ, propter ſuffixum הוּ, q r.100. (-) mutatur in (:) r r.124. ut ſit קַדְּשׁוֹ. Eſtque cum præfixo לְ ſ r.92. quod hîc conſtituit gerundium, vel Infinitivus nominaſcit, ut ſit *ad ſanctificationem ejus*, r.169. Eſt vox Milra, t r.16. cum Sylluk, qui periodum diſtinguit.

q Bu.p.22, l.1.B.90.
r Bu.p.92. l.10.B.117.
ſ Bu.p.23. l.12.B.41.
t Bu.p.ult. l.10.

6. She-ſheth,] *Sex.* Amoto ח radix eſt שֵׁשׁ *ſex.* unde maſc. שִׁשָּׁה, & in conſtructione שִׁשֶּׁת. Ponitur hîc in regimine, u r.159.& licet ſit ſingularis numeri, jungitur plurali, x r.165. Plur.communis generis שִׁשִּׁים, abjecto ה, y r.42 exp. In regimine שִׁשֵּׁי, z r.46. שִׁשֶּׁת eſt vox Milhel, a reg.17. cum miniſtris Munach & Mahpach.

u B.34.
x B.35.
y Bu.p.17. l.23.B.31.
z Bu.p.80. i.14.B.34.
a Bu.p.3. à fine, l.28.

7. Jamim,] *Diebus.* Eſt nomen pluralis numeri à ſing. יוֹם (de quo prius.) Eſt vox Milra, b r.16. cum principe Paſta, & miniſtro Munach.

b Bu.p.3. à fine, l.25. B.126.

8. Ta-a-bhodh,] *Operaberis.* à radice עָבַד *ſervivit, operatus eſt.* in Fut. Kal אַתָּה תַּעֲבֹד ſecunda perſona eſt תַּעֲבֹד (ut ſuprà.) Eſt vox Milra, c r.16. tripliciter accentuata, cum

c Bu. p.3. à fine, l.25. B.127.

pletivo vocalis J, nec non ab initio ה em-
f Bu. p.21. l.13.B.76. phatico, f r.89. manet radix שֶׁבַע *septem*, inde שְׁבִיעִי *septimus*. quod est nomen masc.
g B.16. g r.38. fœm. est שְׁבִיעִית formæ gentilium,
h Bu.p.17. l.1.B.27. h r.40. exp. נִשְׁבְּעִי est nomen Adiectivum, & concordat cum Substantivo יוֹם, ideóque ei postponitur, i reg.160. Accentus est
i B.35. princeps Gereſh.

14. Shab-bath,] *Sabbatum*, ut ante Fit hîc Elleipſis verbi Substantivi *eſt*, reg.173. Hæc vox eosdem habet accentus muſicos quos & בַּמִּים in præcepto ſecundo.

15. La-dho-nai,] *Domino*. De voce יְהוָה dictum ſuprà præcepto primo. Est verò לַיהוָה ad formam לַאדֹנָי quod est pro
k Bu.p.8. l.ult.B.81. לַיְיָ, k r.127. Ex quia punctatione liquet, quòd יְהוָה per אֲדֹנָי legi & effari debeat: nam aliàs ſcribendum & legendum
l Bu.p.9. l.10.B.8. fuiſſet לַיהוִה, l r.93.m.2. Est vox Milra, cum retinaculo Metheg, & miniſtro Munach.

16. Elohecha,] *Deo tuo*. Duos habet reges, Athnach & Reſia.

17. Lo,] *Non*, cum miniſtro Munach.

18. Ta-a-ſe,] *Facies*. Vide ſuprà. Est vox tripliciter accentuata cum Metheg, qui euphonicus est, & principe Paſtâ, ac miniſtro Munach, qui duo tonici ſunt. ת
m Bu.p.6. l.4.B.17. non dageſchatur, quia poſt quieſcentem, m r.141.exp.

qua forma ſuffixa ◦ aſſumit. Cum ſuffixo itaque ךָ, ℘ reg. 98. eſſet מַלְאַכְתְּךָ, at utrumque (ְ) mutatur in (:) ℘ reg. 119. ut ſit מַלְאַכְתֶּךָ, ſed geminum (:) in medio poſt ſyllabam perfectam (ut hoc loco poſt מַל) non conſiſtit: ſed prius (quia ortum eſt ex (ְ) producitur in (-) ſ reg. 126. m. 1. fitque מַלְאָכְתֶּךָ. Sed א eſt hîc quieſcens, idque ſ Syrorum more, ideóque rejicit vocalem ſuam, viz. (-) ad præcedentem literam ſchevatam, ut ſit מַלְאַכְתֶּךָ. Sed cum poſterius (:) rejicitur, tunc prius quod fuerit ſub מ redit, ſ reg. 125. exp. eſſétque מַלְאַכְתֶּךָ, ſed ת aſſumit dageſch lene poſt (:) quieſcens, ᵘ r. 141. & affix. ךָ mutatur in ךָ, propter accentum retractum, ˣ reg. 131. Secundum verò vulgarem formam, מַלְאַכְתְּךָ in regimine facit מַלְאֶכְתְּ, & tum propter incrementum utrumque (ְ) corripitur in (:) ʸ r. 119. & prius (:) producitur in (-) ᶻ r. 126. m. 2. In plurali מַלְאָכוֹת ª r. 43. In conſtructione מַלְאֲכוֹת, quod eſt à ſingulari מַלְאָכָה, mutato (ָ) in (:) ᵇ r. 117. Sed (:) ſub gutturali in (ֲ) ᶜ reg. 134. מַלְאַכְתֶּךָ eſt vox Milhel, ᵈ r. 18. cum 2. accentibus regiis, Sylluk & Segolta.

o Bu. p. 82. l. 9. B. 106.
p Bu. p. 21. l. 28. B. 88.
q Bu. p. 83. l. 24. B. 122.
r Bu. p. 83. l. ult. B. 6.
ſ B. 141.
t B 6.
u Bu. p. 6. l. 4. B. 17.
x Bu. p. 95. l. 8. B. 132.
y Bu. p. 83. l. 24 B. 122.
z Bu. p. 84. l. 3. B. 6. 125.
a Bu. p. 19. l. 9, 15. B. 32
b Bu. p. 80. l. 10. B. 114.
c Bu. p. 8. l. 19. B. 12.
d Bu. p. ult. l. 14 B 126.
e Bu. p. 77. l. 21. B. 80.

12. Vejom,] *Et die.* יֹום ᵉ r. 92. Eſt cum principe Paſta qui hîc geminatur.

13. Haſch-ſchebhi-i,] *Septimo.* Abjecto à fine ᶠ heemantico, & in medio ᵍ expletivo

filius, quod à בָּנָה *ædificavit*. In plurali u בָּנוֹת, quod à ſing. בֵּנָה. In regimine בְּנוֹת, corripiendo (ֹ) in (ְ) x r.117. Hîc verò בַּת, ob affix. ךָ y r.98. mutat (-) in (.) z r.121.exc. & propter accentum, ex ךָ, fit ךָ, a r.131. וְ præfigitur per Schurek, b r. 93.m.5. Eſt vox Milhel, c r.18. cum rege Reſia, & principe Teliſcha.

u Bu. p.19. l.23. B.32.an.4. x Bu. p.80. l.10.B.114. y Bu. p.21. l.28.B.88. z Bu. p.48. l.23.B.125. a Bu. p.95. l.8.B.132. b Bu. p.77. l.22.B.78. c Bu. p.ult. l.14.B.126.

24. Abh-decha,] *Servus tuus* (de quo ſuprà.) Propter ſuffix. ךָ, d r.98. utrumque (ָ) corripitur in (ְ) e r.119.& prius in (-) f r.125.m.1. ד habet dageſch lene g r.5.vel 141. Eſt vox Milra cum principe Palta,& miniſtro Munach.

d Bo. p.21. l.28.B.88. e Bu.p.83. l.24.B.122. f Bu. p.83. l.28.B.6. g Bu.p.6. l.7.B.17.

25. Va-a-ma-theca,] *Et ancilla tua.* Abjice præfixum וְ, & ſuffix. ךָ, fitque radix אָמָה *ancilla*. quod eſt nomen fœm. In regimine facit אֲמַת, vertendo ה in ת h r.45. & corripiendo (ָ) in (ְ) i r.117.& dilatando (ְ) in (-) k r.134. In plurali אֲמָהוֹת, non abjecto ה contra, l r.43. & mutando (ָ) in (ְ) m r.116.& (ְ) in (-) n r.134. In regimine אֲמְהוֹת, corripiendo (ָ) in (ְ) o reg.117. propter quod (-) amittit ſuum (ְ) p r.128. Hîc verò אָמָה aſſumit affix. ךָ cum (ְ) q r.98. propter quod ה mutatur in ת, r r.107. & (ָ) in (ְ) r.116.& (ְ) in (-) ſ r.134. ideóque וְ præfigitur ei per (-)

h Bu. p.80. l.19.B.34. i Bu. p.80. l.20. k Bu.p.8. l.19.B.12. l Bu.p.19. l.15.B.32. m Bu.p.17. l.28.B.114. n Bu.p.8.l.19.B.12. q Bu.p.21.l.28.B.8.

o Bu.p.80.l.10.B.114. p Bu.p.9.l.11. r Bu.p.82.l.6.B.104. ſ Bu.p.8.l.19.B.12.

19. Col,] *Omne*, i.e. *ullum*. ב habet dageſch lene poſt quieſcentem ה, quoniam Paſta accentu diſtinctivo oneratur, [n] r.141.

n Bu.p.6. l.4.B.17.

20. Mela-cha,] *Opus* (ut priùs) hîc eſt accuſandi caſus, ſequitur verbum חַטָּאָה, juxta Latinos, r.158. Eſt vox dupliciter accentuata cum duobus principibus, Gereſh & Pazer.

21. At-ta,] *Tu*. Eſt pronomen ſeparabile, maſc. generis, [o] pro אַנְתָּה, נ in dageſch verſo, quod manifeſtum eſt ex lingua Chaldæa & Syra. Fœmin. eſt אַתְּ, & ſexies אַתִּי *tu*, cum י redundante plur maſc. אַתֶּם, & fœm. אַתֶּן. אַתְּהִי eſt cum miniſtro Munach & Legarme.

o Bu.p.20. l.22.B.36.

22. U-bhin-cha,] *Et filius tuus*. Vox eſt compoſita ex præfixo וּ, & ſuffixo כָּ, & בַּר *filius* (de quo ſuprà præcepto ſecundo.) וּ prætigitur per ſchureck propter labialem ב, [p] r.93.m.5. כָּ ſuffigitur per (ֵ) [q] r.98. & (ֶ) corripitur in (ִ) [r] r.124. ſic prius (ִ) tranſit in (ְ) [ſ] reg.125. Eſt vox Milhel, [t] reg.18. cum miniſtro Munach & Mahpach.

p Bu.p.77. l.22.B.36. q Bu. p.21. l.28.B.88. r Bu. p.83. l.17.B.117. ſ Bu.p.83. l.18.B.6. t Bu. p.ult. l.14.B.126.

23. U-bhit-te-cha,] *Et filia tua*. Vox eſt compoſita ex præfixo וּ, & ſuffixo כָּ, & בַּת *filia*, quod qu. à בַּן, ut dageſch oſtendit in forma affixorum, tum etiam ejus plurale. Eſt nomen fœm. à maſcul. בַּן *filius*,

r.30. ubi [l] per immutabile (ה) occultatur, [f] r.37.m.4. In regimine גֵּר. Plur. גֵּרִים, addendo יִם, [g] reg.42. In regimine גֵּרֵי, [h] r.46. manente (ֵ) [i] r.118. quia includit literam quiescentem י. ךָ suffigitur per (ָ) [k] r.89. (ה) non mutato (ut dictum ante.) [l] præfigitur per (ָ) [l] r.92. Est vox Milra, [m] reg.18. exp. cum retinaculo Metheg, & principibus Pasta & Tipheha.

28. A-sher,] *Qui.* Concordat cum antecedente אֲשֶׁר, & præcedit verbum *est*, cujus sit hic Elleipsis, [n] reg.173. habet duos ministros, Mercha & Mahpach.

29. Bish-a-re-cha,] *In portis tuis.* Amovendo præfix. בְּ, & suffix. יךָ, fiétque radix שָׁעַר *æstimavit*, unde שַׁעַר *porta*, quod est nomen masc. [o] r.38. formæ נָעַר reg.33. m 4. cum (ַ) vicario pro (ָ) [p] r.137. ficque שָׁעַר emanat vox Milhel, [q] reg.17. In duali שְׁעָרִים, addendo יִם [r] r.41. nam (ַ) vicarium ubique prorsus ut ipsum (ָ) mutatur, [s] r.137. ideóque juxta reg.119. utrumque (ָ) corripitur in (ַ), & (ֵ) sub ע dilatatur in (ֶ) [t] r.134. ficque (ֵ) mobile sub ע producitur in similem brevem, [u] r.127. in plurali facit שְׁעָרִים, addendo יִם, [x] r.42. mutando (ַ) finale in (ֶ), initiale verò in (ְ) juxta [y] reg.137.119. In regimine שַׁעֲרֵי, vertendo יִם in יֵ, [z] r.46.

[f] B.161, n.2.
[g] Bu. p.17. l.23.p.18. l.28.B.31.
[h] Bu. p.80. l.14,31. B.34.
[i] B.117.
[k] Bu.p.21. l.28. B.89.
[l] Bu. p.77. l.21.B.80.
[m] Bu.pag. ult.l.14. B.126.
[n] B.36.n.1.
[o] B.26.
[p] B.110.
[q] Bu.p.3. à fine, l.28. B.128.
[r] Bu. p.19. l.5.B.30.
[s] Bu. p.17. l.20.B.120.
[t] Bu p.8. l.19.B.12.
[u] Bu.p.8. l.26 B.13.
[x] Bu.p.17. l.23.B.31.
[y] Bu. p.17. l.20.B.121, 120.
[z] Bu.p.80.l.14.B.34.

&

t r.93. m.3. Estque vox Milra, u reg.18. quadrupliciter accentuata cum Metheg (qui euphonicus est) & ministro Mercha, duobúsque principibus, Geresch & Pasta, qui tres toniei sunt.

t Bu.p 8. l.26.B.130.
u Bu.p.ult. l.14.B.126.

28. U-bhehem-te-cha, וּבְהֶמְתֶּךָ *Et jumentum tuum.* Aufer præfix. ב, & suffix. ךָ, & ת, quod est pro ה formativo, restant tres radicales ב ה מ, inde בְּהֵמָה *bestia, jumentum*, quod est nomen communis generis, collectivum, utriusque sexus, auctum fine assumendo ת, x r.35 exp. In plur. facit בְּהֵמוֹת, reg.43. In regimine בְּהֶמוֹת, corripiendo (ֵ) in (ֶ) y r.117. & dilatando istud (ֶ) in (ַ) z r.134. ut fit בְּהֲמוֹת. At (ֶ) *mobile ante hatephatam producitur in similem modiocrem*, a r.127. בְּהֵמָה verò in constructione habet formam בְּהֶמֶת, sub qua forma etiam assumit b affixa, ideóque hic ob affix. ךָ, utrumque (ֶ) mutatur in (ַ), & prius (ַ) in (ָ.) Ob affix. ךָ, ת mutatur in ת, atque ob accentum, (ַ) affixi ךָ producitur in (ָ) ut ante in בְּהֵמְתֶּךָ. c r.93 m.5. Est vox Milhel, d reg.18. cum duobus regibus, Resia & Sakephkaton.

x B.23.
y Bu.p.89. l.10.B.118.
z Bu.p.8. l.19 B.12.
a Bu.p.8. l.26.B.13.
b B.104.
c Bu p.77. l.22.B.98.
d Bu. p.ult. l.14 B.126.

27. Veghe-recha, וְגֵרְךָ *Et advena tuus.* Abjice præfix. ו, & suffix. ךָ, restántque duæ radicales, dato itáque י medio radix erit גור *peregrinatus est*, inde גֵּר *peregrinus*, quod est nomen masc. e r.38. verbale, f

e B.26.

r.30.

plica literam ם, fitque radix יָמַם, inde יָם *mare*, nomen masc. [k] r.38. Semper scribitur cum (ֽ,) at cum סוּף conjunctum, habet (-). In plur. יַמִּים, addendo יִם, [l] r.42. & corripiendo (ֽ) in (-) [m] reg.121. & imprimendo dagesch literæ מ, r.143. In regimine יַמֵּי, vertendo יִם in י, [n] r.46. ה est emphaticum, [o] reg.89. Accentus est princeps Gereſch.

41. Veeth,] *Et.*

42. Col,] *Omnis.*

43. Aſher,] *Quæ.*

44. Bam,] *In illis.* Eſt vocula ſervilis, [p] r.113. ex præfix. ב, & ſuffixo ם, [q] r. 106. Habet accentum regem Sakephkaton. Hæ tres voces, וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם tono continuato, pronunciandæ ſunt inſtar unius.

45. Vaj-ja-nach,] *Et requievit.* Abjice נ & י, addéque י medio; & radix erit נוּחַ *requievit*, quod eſt verbum quieſcens Vau, quod ita nominatur reſpectu Infinitivi, (Præterito enim rectiùs aſſignaretur medium א, quod eſſet נָאַח, vel י mobile, quod à [r] נָיַח) & inflectitur ut קָם, Sic נָחַ ſecunda perſona masc. eſt נֵחְתָּ mediâ radicali cum prævia vocali expuncta, [s] reg.77. m.2. tertia fœmin. eſt נָחָה, aſyllabico ה ſimpliciter adjuncto, [t] r.77.m.4. ſecunda fœm. eſt נָחַתְּ, cum (-) furtivo, pro נָחַתְּ, reg.77.

k B.26.

l Bu. p.17. l.23.B.31.

m Bu.p.18. l.11.B.34.

n Bu. p.80. l.14.B.34.

o Bu. p.21. l.13.B.76.

p B.101.

q Bu.p.22. l.2.B.94

r B. p.31. in fine.

s Bu. p.52. l.9.B.58.

t Bu.p.52. l.8.

& (ֵ) in (ֶ) [a] r.117. & tum (ֶ) fit (ַ) propter quod antecedens (ֶ) ſub שׁ producitur in (ַ) ut in שַׁעֲרִים. In plur. שְׁעָרִים. Ante ſuffix. ךָ, [b] r.98. excludit ם, [c] r.108. בּ præfigeretur per (ְ) [d] r.92. ſed prius (ֶ) producitur in (ֵ) [e] r.125. ב habet dageſch lene, [f] r.141. Eſtque vox Milhel cum duobus accentibus regiis diſtinctivis, Sylluk & Sakephkaton.

a Bu.p.80. l.10.B.114.
b Bu.p.21. l.28.B.88.
c Bu.p.22. l.9.B.105.
d Bu.p.77. l.11.B.80.
e Bu.p.9. l.6.B.6.
f Bu.p.6. l.3.B.17.

30. Ki,] *Quoniam.*

31. She-ſheth,] *Sex.* Eſt cum Metheg ante Maccaph.

32. Ja-mim,] *Diebus.* Habet principem Teliſcha.

33. A-ſa,] *Fecit.* Eſt ipſum thema, convenit cum Nominativo יְהוָה. Accentus eſt miniſter Kadma.

34. Adhonai,] *Deus.* Habet principem Paſta.

35. Eth.] Ut priùs.

36. Haſch-ſcha-ma-jim,] *Cœlos.* הַ eſt emphaticum, [g] r.89. de reliquo vide ſuprà. Habet miniſtrum Munach.

g Bu.p.77. l.21.B.80.

37. Veeth.] וְ *Et*, [h] r.92.

h Bu.p.77.

38. Ha-a-rez,] *Terram.* הָ eſt emphaticum quod præfigitur per (ַ) propter excluſum dageſch, [i] r.89. exp. vel 129. de אֶרֶץ vide ſuprà in præcepto ſecundo.

l.21.B.80.
i Bu.p.21. l.13.p.9. l.20.

39. Eth,] Hîc וְ & deeſt, r.171.

40. Haj-jam,] *Mare.* Abjice ה, & duplica

ticis inclinationem, קָדַע demissionem capitis cum superiore corpore usque in genua, בָּרַךְ genuum inflectionem.

50. Adhonai,] *Jehova.* Habet principem Tesir.

51. Eth.]

52. Jom,] *Diem.* Est cum ministro Mercha.

53. Hasch-schab-bath,] *Sabbati.* Vide suprà. Accentus est princeps Tiphcha.

54. Va-jekad-desche-hu,] *Et sanctificavit eum.* Est vox compòsita ex ו conversivo Fut. & הוּ suffix. & יְקַדֵּשׁ, quod est tertia persona Fut. Pih. à קָדַשׁ *sanctificavit* (de quo priùs) propter suffixum הוּ. [h] reg. 101. (ְ) corripitur in (:) [i] reg. 124. cum Vau conversivo, [k] r. 94. esset וַיְקַדֵּשׁוּ, sed propter ו schevatum dagesch omittitur, [l] r. 94. exp. vel 144. Est vox Milhel, [m] r. 18. cum accentu euphonico Metheg, & rege Sylluk. Sophpasuk verò claudit versum.

h Bu. p. 22. l. 1. B. 91.
i Bu. p. 92. l. 10. B. 117.
k Bu. p. 25. l. 3. B. 79.
l Bu. p. 9. l. 23. B. 20.
m Bu. p. ult. l. 9. B. 126.

reg.77.m.2. [u] 135. exp. Fut. Kal esset אֶשְׁמֹר cum (◦) [x] r.77.m.3. & cum [y] r.78.m.2. At pro terminali [z] in verbis quiescentibus Ain Vau, quorum tertia est gutturalis, aut ר legitur (-) ut hîc in יִשְׁמַר, quod est tertiæ personæ Fut.Kal. ו conversivum Futuri præfigitur per (-) sequente dageſch, [a] reg.94. & retrahit accentum ex ultima in penult. [a] reg.149. ideóque est vox Milhel, cum accentu principe Tiphcha.

u Bu. p.27. l.11.B.10.
x Bu. p.53. l.3.B.60.
y Bu. p.54. l.3.B.60.
z Bu.p.25. l.3.B.79.
a Bu p.ult. l.22.B.129.

46. Baj-jom,] *In die.* ב excludit ה emphaticum, [b] r.90. יוֹם *dies*, vide suprà. Accentus est minister Munach.

b Bu. p.94. l.16.B.81.

47. Haſch-ſchebhi-j,] *Septimo*, Est cum regio Athnach.

48. Alken,] *Quamobrem*. Est [c] conjunctio rationalis. De עַל vide suprà. יָשַׁר *rectum, rectè, sic, ita*, à כּוֹן *aptavit, direxit*. Est cum dageſch leni, [d] r.141. & accentu regio Resia.

c Bu.p.78. l.8.
d Bu.p.6. l.3.B.17.

49. Berach,] *Benedixit*. à בָּרַךְ *benedixit, genua flexit* honoris gratiâ. In Niph. נִבְרַךְ. In Pih. esset בֵּרֵךְ pro בֵּרַךְ, propter exclusum dageſch, [e] reg.59.m.3. vel 129. Sed hîc (-) propter ר mutatur in (-) [f] r. 59.m.2. vel 138. Constructur cum Accusativo, & concordat cum Nominativo יְהוָה. *Nota*, [g] Quatuor verbis Hebræi honoris cultum describunt, הִשְׁתַּחֲוָיָה corporis totius prostrationem denotat, כָּרַע vertic is

e Bu.p.9. l.23.B.18.
f Bu, p.30. l.21.B.108.
g Buxt.in Lex.

exp. & imprimendo dageſch, r. 145. Hîc verò אֶת, propter ſuffixum ךָ, corripit f Bu. p. 83. l. 21. B. 125. (ֵ) in (ַ) f r. 121. & ךָ, eſt pro ךָ, ob accentum retractum, ut antè. Eſtque vox g Bu. p. ult. l. 14. B. 126. Milhel, g reg. 18. cum accentu regio Athnach.

h Bu. p. 78. l. 6. 6. Lema-an,] *Ut.* Eſt h conjunctio cauſalis: radix eſt מען, inde לְמַעַן, quod cum Infinitivo ſignificat *propter*; cum Futuro *propterea, ut.* Quidam ad עָנָה *reſpondit*, pertinere putant: notat enim reſponſionem ſeu redditionem cauſæ. Accentus eſt princeps Paſta, qui hîc geminatur.

7. Ja-a-ri-chùn,] *Prolongent.* à verbo אָרַךְ *prolongari*, cujus prima litera eſt gutturalis, & inflectitur ad formam אָרַח (de quo ſuprà) in Hiph. הֶאֱרִיךְ cum (ֵי) i reg. 57. ſignificat *prolongavit*, & intranſitivè *prolongari*. Fut. אַאֲרִיךְ cum (ַ) k reg. 55, 56. inde in tertia perſona plur. maſc. יַאֲרִיכוּ & cum ן paragogico, l r. 114. & * omiſſo ו, יַאֲרִכֻן concordat cum Nominativo יָמִיךָ, m r. 161.

i Bu. p. 32. l. 18. B. 12, 13. k Bu. p. 8. l. 26. B. 12, 13. l Bu. p. 25. l. 6. B. 102. * B. 4. n. 1. m B. 48.

8. Ja-me-cha,] *Dies tui.* יוֹם *dies* (de quo ſuprà) in plurali יָמִים, inde abjecto ם, n r. 108. & ſuffigendo ךָ per (ֶ) o r. 98. fit יָמֶיךָ, quæ vox eſt Milhel, p r. 18. cum rege Sakephkaton.

n Bu. p. 22. l. 9. B. 105. o Bu. p. 21. l. 28. B. 88. p Bu. p. ult. l. 14. B. 126.

9. Al,] *Super.* Accentus eſt rex putatius, Jetif.

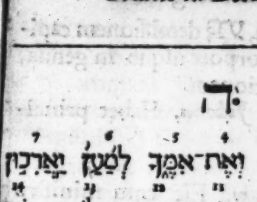

1 (Ab-bedh,] *Honora.* à כָּבֵד *grave esse*, quod est verbum perfectum, & conjugatur ad formam פָּקַד. Præt. Niph. נִכְבַּד, Pih. כִּבֵּד, Fut. אֲכַבֵּד, Imper. כַּבֵּד, secunda persona sing. masc. Est vox Milra, [a] reg. 16. cum ministro Mercha.

2. Eth.] Ut priùs.

3. A-bhi-cha,] *Patrem tuum.* Vox est composita ex suffixo ךָ, & אָב *pater* (de quo priùs.) ךָ suffix. suffigeretur per (:) [b] r. 98. sed אָב ante suffixa assumit ִי, [c] r. 107. exp.

4. Ve-eth,] *Et*, ut priùs.

5. Im-me-cha,] *Matrem tuam.* Abjice suffix. ךָ, & duplica literam ם, fiétque radix אמם, Inde אֵם *mater*, quod est nomen fœm. Plural. אִמּוֹת, addendo וֹת, [d] r. 43. & corripiendo (-) in (:) [e] reg. 121. exp.

[a] Bu. p. 3. à fine, l. 22. B. 127.

[b] Bu. p. 21. l. 28. B. 80.

[c] Bu. p. 82. l. 16. B. 99.

[d] Bu. p. 19. l. 9. B. 32.

[e] Bu. p. 19. l. 21. B. 125.

g Bu. p.37. l.25. g r.61.64. exp. infin. תֵּת,] abjecto, h r.61. Particip. נֹתֵן, quod regulare est ad formam נֹפֵל, concordat cum Nomin. יְהוּדָה. Accentus est minister Mercha.

h Bu. p.37. l.21. B.68.

i B.101.

k Bu.p.77. l.11. B.80.

l Bu.p.21. l.28. B.88.

m Bu.p.95. l.13. B.132.

15. Lach,] *Tibi.* Vocula est servilis, i r.113. ex præfixo לְ, k r.92. & suffixo ךָ, l reg.98. essétque לְךָ. at propter pausam, vocales transponuntur, m r.131. Est verò hîc accentus distinctivus Sylluk.

לֹא תִרְצָח׃

---

1 LO,] *Non.* Habet ministrum Mercha, & principem Tiphcha.

2. Tir-zach,] *Occides.* à רָצַח *occidit*, quod dicitur tantùm de homine. In Fut. Kal תִּרְצַח, secunda persona תִּרְצַח ubi (-) est pro ֵ, propter ultimam ח, a reg.59. m.2. vel 138. Istud verò (-) propter accentum Sylluk producitur in (־) sitque תִּרְצָח, b r.130. At accentus minister Mercha poscit (-). sicque una syllaba complectitur duas vocales, perinde ut fuerat in תֵּת præcepto primo. ח verò notatur cum virgula

a B.108.

b Bu. p.94. in fine. B.131.

10. Ha-a-dha-ma,] *Terram.* Abjice ab initio ה, & à fine ה, & fiet radix אדם *rubrum esse*, inde אדמה *terra*, propriè præcultæ, rubri sive argillacei coloris. Est nomen fœm. q r.39. auctum in fine cum ה, r reg.35. In regimine, אַדְמַת, vertendo ה in ת, f r.45. & corripiendo (ָ) in (ַ) t r.117. & tum (ַ) amittit suum (ַ) reg. 117.& u r.128. In plur. אֲדָמוֹת, x reg.43. In regimine אַדְמוֹת eâdem ratione ut in sing.constructo. ה emphaticum, y r.89.præfigitur per (ַ) propter indagescha bilem א, z reg.89. exp. vel 129. Estque vox Milra, a reg.16. cum ministro Munach, & rege Sakephkaton.

11. Asher,] *Quam.*

12. Jehova,] *Dominus*, cum ministro Munach.

13. E-lo-he-cha,] *Deus tuus*, cum principe Tiphcha.

14. No-then,] *Dans*, i.e. *dat*, Benoni Kal, à נָתַן *dedit*, quod est verbum dupliciter imperfectum, b reg.86. Defectivum Pe Nun, & Lamed Nun. Secunda persona præt.masc. est נָתַתָּ, נ ante ת omisso, c reg. 64. exp. & per Aphæresin, תָּ. Prima persona pl. masc. נָתַנּוּ, נ ante servilem similem ejecto, & defectu per dagesch compensato, d r.64. Fut. אֶתֵּן, נ abjecto, e reg.62. cum (ֶ) in fine, f reg.64. exp. Imper. תֵּן g r.61.

q B.26.
r B.23.
f Bu.p.80. l.19.B.34.
t Bu.p.80. l.20.B.114.
u Bu.p.9. l.3.11.B.13
x Bu.p.19. l.9.15.B.23
y Bu.p.21. l.13.B.76.
z Bu.p.9. l.21.B.19.
a Bu.p.3. à fine, l.22. B.128.

b Bu.p.36. l.11.B.p.42. l.5.
c Bu.p.27. l.9 B.73.
d Bu.p.27. l.14.B.73.
e Bu.p.37. l.7.B.69.
f Bu.p.37. l.ult.B.108.

ח.

לֹא תִגְנֹב׃

1 LO,] *Non.* Eosdem habet accentus mulicos, quos & præcedens לֹא.

2. Tigh-nobh,] *Furabere.* Est secunda persona Fut. Kal, à גָּנַב *furatus est*, a reg. 5 0. quod est verbum regulare ad formam פָּקַד. Eadem ratio est hîc Thau aspirati & dageschati, quæ in præcedenti mandato. Estque cum accentu Sylluk & Sakephkaton.

a Bu. p. 26. l. 23. B. 50.

ט.

לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר׃

1 LO,] *Non.* Duos habet accentus euphonicos, Metheg & Maccaph.

2. Tha-ane,] *Testificaberis.* à עָנָה *respondit, testificatus est* (quod est verbum Lamed He) & inflectitur ut עָשָׂה (de quo suprà.)

virgula *Raphe*, & simul etiam cum *dagesch lene*. *Raphe* indicat, ת debet efferri cum aspiratione H, & *dagesch*, sine aspiratione H. Nam accentus minister Mercha, in præcedenti voce אֶת, requirit ת aspiratum, & princeps Tiphcha ת tenue, sive dageschatum.

תּ

לֹא תִנְאָף׃

1 LO,] *Non.* Est cum accentu principe Tiphcha, & ministro Munach.

2. Tin-aph,] *Mœchaberis.* Est secunda persona sing. Fut. Kal à נָאַף *adulter avi, mœchari.* essetque תִּנְאַף, sed holem, propter significationem neutram, mutatur in (-) a r.59.m.2. tum propter accentum distinctivum (-) producitur in (ˇ) b r.130. Hic etiam (ut priùs) prior rex Tiphcha postulat post se dageich lene; at minister Munach Thau aspiratum. Accentus in hac voce sunt duo, Athnach & Sylluk.

a B.108.

b Bu. p.94. in fine. B.131.

אֶת

sit מִצְוָה *mandatum*, quod per omnia respondet voci מִצְוָה in præcepto secundo. Estque vox Milhel, 9 reg. 17. cum accentu regio Sylluk, propter quod (ו) producitur in (וּ,) r. 130.

9 Bu.p.3.à fine, l.28. B.128.
1 Pu. p.95. l.1.B.131.

9.

לֹא תִחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ
וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃

---

1 LO,] *Non.*

2. Tach-modh,] *Concupiscet.* à חָמַד *desideravit, concupivit.* in Fut. אֶחְמֹד, 2 reg. 55, 56. secunda persona est תַּחְמֹד, cum (־) r. 55, 56. Euphonias verò gratiâ, vocali brevi abjectâ, remanet solùm hateph, r. 128. Est vox Milra, c r. 16, cum accentu Tiphcha, & euphonico Metheg. Dagesch in ת est post quiescentem, irregulariter.

a Bu.p.8. l.25. B.12,13.
b Bu.p.9. l.14.B.15.
c Bu.p.3.à fine, l.25.

3. Beth,] *Domum.* Est nomen in regimine positum, à בַּיִת *domus* (de quo prius) 4 reg. 159.

d B.34.

4. Re-e-cha,) *Vicini tui.* Vox est com-

prà.) fit in tertia perſona Fut. Kal יִשְׁנָה cum (ה־) [a] reg.55,56. & cum (ָ) in fine, [b] reg.82. Conſtruitur hoc verbum cum Præpoſitione ב (ut in hoc loco.) ח debuit dageſchari, ſed omittitur dageſch poſt quieſcentem, [c] reg.141. exp.: Eſt vox Milra, [d] r.17. exp. cum retinaculo Metheg & miniſtro Mercha.

3. Be-re-acha,] *In proximum tuum.* Abjice præfixum ב, & ſuffixum ךָ, fiétque radix רעה] *paſcere*, metaphoricè *ſocium*, *amicum præbere ſe*, inde רֵעַ *amicus*, *ſocius*, *proximus*, nomen maſc. [e] reg.38. Plural. רֵעִים, [f] r.42. manente (ִ) quia includit literam quieſcentem, [g] reg.118. In regimine רֵעִי, vertendo ים in י, [h] reg.46. manente itidem (ִ) [i] reg.118. Hic ךָ ſuffigeretur per (ְ) [k] reg.98. ſed (ְ) ſub gutturali producitur in (ַ) [l] reg.134. ficque (־) genuſa ſive furtivum in רֵעַ, ab incremento vocis evaneſcit, [m] reg.135.exp. & (־) manet immutabile, [n] reg.118. בְּ *in*, [o] reg.92. Accentus ſunt Metheg, & princeps Tiphcha.

4. Edh,] *Teſtimonium*, à radice עוד *teſtificari*. Ponitur hîc in regimine, ſed nihil mutat, [p] r.159. & 123. Eſt cum accentu miniſtro Mercha.

5. Sha-ker,] *Mendacii*, à שָׁקַר *mentiri*, fit

a Bu.p.8. l.25. B.12,13.
b Bu. p.68. l.3,4. B.65.
c Bu.p.6. l.4.B.17.
d Bu.p.3. à fine,l.32. B.128.
e B.26.
f Bu. p.17. l.23.B.31.
g Bu.p.18. l.19.B.117.
h Bu. p.80. l.14.B.34.
i Bu.p.80. l.31.
k Bu.p.21. l.28.B.80.
l Bu.p.8. l.19.B.12.
m B.10.
n Bu.p.83. l.15.B.117.
o Bu. p.77. l.11.B.80.
p Bu. p.80. l.31. B.34,117.

utrumque (ֽ) corripitur in (ֽ:) ° r.119. & prius in (-) p reg.125.m.1. q dageſchatur dageſch leni, q r.141. vox eſt Milra, r r.16. cum miniſtro Mahpach.

10. Va-ama-tho,] *Et ancillam ejus.* vox eſt compoſita ex præfix. ו, & ſuffixo ֽהּ, & אָמָה *ancilla*, (de quo prius.) Propter ſuffixum ֽהּ, s r.100. ה mutatur in ת, t reg. 107. & (ֽ) penult. corripitur in (ֽ:) u reg. 116. iſtud verò (ֽ:) dilatatur in (ֽ) x r.134. ו præfigitur per (-) y r.93.m.3. Eſtque vox Milra, z r.16. cum retinaculo Metheg, & principe Gereſch, qui tonicus eſt.

11. Veſho-ro,] *Et bovem ejus.* Abjice præfixum ו, & ſuffixum ֽהּ, fiétque radix שׁוֹר *cantavit*, ſeu *contemplatus eſt*, inde שׁוֹר *bos*, à terribili vel torvo viſu ſic dictus, aut à forma conſpicua & inſigni. In plural. שְׁוָרִים more irregulari. ו &, præfigitur per (:) a r.92.& ו ſuffixum ſuffigitur per holem, b r.100. Eſtque vox Milra, c r.16. cum miniſtro officioſiſſimo Munach.

12. Va-hama-mo-ro,] *Et aſinum ejus.* חֲמוֹר *aſinus*, à radice חָמַר *turbari, luteſum eſſe.* Quidam tamen ferunt ſic dici à חוֹמֶר, i.e. modiis & acervis frumenti portandis. duale à forma fœmin. eſt חֲמוֹרָתַיִם, d r.41. Plur. חֲמוֹרִים, e r.42. in regimine חֲמֹרֵי, f r.46. ו præfigitur per (-) g r. 93. m.3. vel 127. ו ſuffigitur per holem, h reg.100.

a Bu. p.83. l.25.B.122.
p Bu. p.83. l.28.B.6.
q Bu.p.6. l.3.B.17.
r Bu. p.ult. l.10.B.126.
s Bu. p.22. l.1.B.90.
t Bu.p.82. l.6.B.104.
u Bu.p.82. l.6.B.114.
x Bu p.8. l.19.B.12.
y Bu.p.8. l.26.B.13.
z Bu.p.ult. l.10.B.126.
a Bu. p.77. l.21.B.80.
b Bu. p.22. l.1.B.90.
c Bu. p.ult. l.10.B.126.
d Bu. p.19. l.24.B.30.
e Bu. p.17. l.23.B.31.
f Bu.p.80. l.14.B.34.
g Bu.p.8. l.26.B.13.

posita ex מִן *proximus*, (de quo prius) & suffix. ךָ, quod suffigeretur per (:) [c] r.98. sed propter accentum retractum, (:) producitur in (ֵ) [f] reg.131. Est vox Milhel, [g] r.18. cum regio Athnach.

5. Lo,] *Non.* Hæc vox ante Maccaph, per euphonicum Metheg sustentatur.

6. Thachmodh,] *Concupisces.* ת non dagescha tur post quiescentem, [h] r.141. Habet accentum euphonicum Metheg, & principem Geraschaim.

7. E-sheth,] *Uxorem.* Radix est אִישׁ *vir*, inde fœm. אִשָּׁה *vira, fœmina, uxor.* In regimine habet formam [i] אֵשֶׁת, plural. אֲשֵׁת, addendo וֹת, & abjiciendo ה, [k] r.43. Est vox Milhel, [l] r.17. cum ministro Munach.

* *Notant Hebræi, in* אִישׁ & אֵשֶׁת *contineri nomen Dei* יְהֹוָה, *quod sit symbolum gratiosæ Dei præsentiæ, si maritus & uxor juxta Dei præcepta vivant; sin verò ab eis discesserint, etiam Deum recedere ab ipsis, & utriusque nomen, exclusa* יה, *manet* אֵשׁ, *ignis & ignis.*

8. Re-e-cha,] *Vicini tui*, (ut prius.) Hîc est cum rege Rena.

9. Veabh-do,] *Et servum ejus.* וְ *&,* [m] r.92. עֶבֶד *servus*, à עָבַד *servivit*, (de quo vide suprà,) propter suffix. וֹ, [n] reg.200. utrumque

[c] Bu. p.21. l.28.B.80.
[f] Bu. p.95. l.8.B.132.
[g] B.p.ult. l.14.B.126.
[h] Bu.p.6. l.4.B.17.
[i] B.106.
[k] Bu. p.19. l.9,15.B.32
[l] Bu.p.3. à fine,l.28. B.128.
* Buxtorfius Lex.
[m] Bu.p.77. l.21,B.78.
[n] Bu. p.22. l.1,B.90.

942150

[h] reg.100. Est vox Milra, cum rege Sakephkaton. [h] Ba. p.82. l.1.B.90.

13. Vechol,] *Et omne.* וְכֹל, i r.92. 73 *omnis* & *omne.* Vide suprà. Accentus est princeps Tiphcha. [i] Ba. p.29. l.21.B.76.

14. Asher,] *Quod.* Concordat cum antecedente כל, & præcedit verbum *est*, cujus sit hîc Ellipsis, [k] reg.173. Accentus est Mercha minister. [k] B.32.n.1.

15. Lere-e-cha,] *Visibi tibi.* לְךָ, 1 reg.92. Reliqua vide suprà. Accentus est rex Sylluk, qui periodum distinguit. Sophpasuk claudit versum. [l] Ba. p.72. l.20.B.80.

FINIS.

בילאו

בְּרוּךְ יְהִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן